

l'empara dels criteris fixats per les directives comunitàries.

c) La dispensa de l'obligació de consolidar respecte a aquelles societats en les quals, tot i estar obligades a efectuar la consolidació, hi pugui concórrer alguna causa d'excepció prevista a les directives comunitàries.

2. S'autoritza el ministre d'Economia i Hisenda perquè, a proposta de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, i mitjançant ordre ministerial aprovi les adaptacions sectorials del Pla general de comptabilitat.

3. S'autoritza l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes perquè aprovi normes de compliment obligat en desenvolupament del Pla general de comptabilitat i les seves normes complementàries, en particular, en relació amb els criteris de reconeixement i regles de valoració i elaboració dels comptes anuals.

Les normes dictades per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes s'han d'ajustar al procediment d'elaboració regulat a l'article 24.1 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor el dia 1 de gener de 2008 i s'aplica respecte als exercicis que s'iniciïn a partir de l'esmentada data. No obstant això, la disposició addicional segona entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 4 de juliol de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

13024 *LLEI 17/2007, de 4 de juliol, per la qual es modifica la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, per adaptar-la al que disposa la Directiva 2003/54/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2003, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat. («BOE» 160, de 5-7-2007.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapiguen: que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

La Directiva 96/92/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de desembre de 1996, relativa a normes comunes per al mercat interior de l'electricitat, va establir les bases per a la creació del mercat interior de l'electricitat a la Unió Europea. L'experiència adquirida amb l'aplicació d'aquesta Directiva ha permès identificar els obstacles que poden impedir el funcionament competitiu d'aquest mercat, així com identificar les necessitats de millores.

Per això, la Directiva 2003/54/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2003, va establir noves normes comunes per completar el mercat interior de l'electricitat i va derogar la Directiva 96/92/CE, introduint-hi modificacions significatives.

En concret, introdueix noves mesures per garantir unes condicions equitatives en l'àmbit de la generació i per reduir el risc que apareguin posicions dominants i comportament abusiu, garantint així tarifes de transport i distribució no discriminatòries mitjançant un accés a la xarxa basat en tarifes publicades abans de la seva entrada en vigor, i vetllant per la protecció dels drets dels petits clients i dels clients vulnerables i la publicació d'informació sobre les fonts d'energia per a producció d'electricitat, així com referència a les fonts, quan estiguin disponibles, que facilitin informació sobre el seu impacte mediambiental.

Per completar el mercat interior de l'electricitat, introdueix un avançament al calendari d'obertura dels mercats i estableix l'organització i les funcions dels gestors de xarxes de transport o distribució per assegurar que els consumidors puguin accedir a la xarxa en condicions no discriminatòries.

A més per garantir la no-discriminació, una autèntica competència i un funcionament eficaç del mercat, la Directiva estableix un mateix conjunt mínim de competències que han d'assumir les autoritats de tots els estats membres.

La Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, i les seves disposicions normatives de desplegament van establir el règim jurídic de les activitats destinades al subministrament d'energia elèctrica, consistents en la seva generació, transport, distribució, comercialització i intercanvis intracomunitaris i internacionals, així com la gestió econòmica i tècnica del sistema elèctric, d'acord amb les previsions contingudes a la Directiva 96/92/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de desembre, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat.

Si bé la Directiva 2003/54/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2003, introdueix novetats per completar el mercat interior de l'electricitat, és necessari assenyalat que la major part de les disposicions que s'hi estableixen estan incorporades a la legislació espanyola, per la qual cosa la seva adequació només afecta la necessitat de modificar aspectes puntuals.

Es tracta d'una directiva que permet la coexistència de diferents formes d'organització del sistema elèctric, en les quals introdueix les exigències que són indispensables per garantir la convergència gradual cap a un mercat europeu d'electricitat.

Aquesta Llei incorpora al nostre ordenament les previsions que conté la Directiva 2003/54/CE, de 26 de juny, del Parlament Europeu i del Consell sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat i per la qual es deroga la Directiva 96/92/CE, que requereixen una modificació de la Llei del sector elèctric.

Pel que fa a l'obligació que conté l'esmentada Directiva consistent en el fet que cada Estat membre designi formalment les autoritats reguladores del país, es dona compliment a l'exigència de designació explícita de les autoritats reguladores, modificant l'article 3 de la Llei del sector elèctric.

Per tal d'assegurar, entre d'altres, un accés eficaç i no discriminatori a les xarxes dels distribuïdors, es reforma la configuració actual de l'activitat de distribució a la Llei del sector elèctric. L'activitat de subministrament a tarifa deixa de formar part de l'activitat de distribució l'1 de gener de 2009.

Per evitar imposar una càrrega administrativa i financera desproporcionada a les petites empreses de distribu-

ció, tal com preveu la directiva, s'eximeix els petits distribuïdors, de menys de 100.000 clients, dels requisits de separació legal i funcional d'activitats.

A partir de l'1 de gener de 2009 el subministrament passa a ser exercit en la seva totalitat pels comercialitzadors en lliure competència, i són els consumidors d'electricitat els qui han d'escollir lliurement el subministrador.

S'adapten tots els drets i les obligacions dels comercialitzadors i distribuïdors al nou ordre establert, tenint en compte que el distribuïdor deixa de subministrar a tarifa i considerant, a més, el nou concepte de subministrador d'últim recurs. En aquesta línia s'ha de destacar que es reforcen les obligacions en relació amb la formalització de contractes dels consumidors i el manteniment de les bases de dades de punts de subministrament, que garanteixen l'accés en igualtat de condicions.

S'adopta un enfocament progressiu a fi que les empreses es puguin adaptar i garantir que s'estableixin les mesures i els règims adequats per protegir els interessos dels consumidors i assegurar que aquests tinguin un dret real i efectiu d'elecció del subministrador.

Així, es manté el subministrament a tarifa fins a l'1 de gener de 2009 i és a partir d'aquesta data quan es creen les tarifes d'últim recurs, que són preus màxims establerts per l'Administració per a determinats consumidors, per als quals es concep el subministrament elèctric com un servei universal, tal com preveu la Directiva. Aquesta activitat l'han d'exercir les empreses comercialitzadores a les quals s'imposi aquesta obligació, les quals han de portar a terme l'activitat amb separació de comptes, diferenciat de l'activitat de subministrament lliure.

Per donar compliment a l'exigència de la separació que, en relació amb els gestors de les xarxes de transport i operadors del sistema, preveu la Directiva respecte a activitats de compravenda d'energia elèctrica, s'inclou el mandat de donar solució als contractes subscrits per Red Eléctrica de España, S. A., en el termini de quatre mesos des de l'entrada en vigor de la Llei del sector elèctric, de manera que l'esmentada societat deixi de ser responsable de la seva gestió.

S'inclouen expressament les obligacions d'informació i publicitat de comptes de les empreses amb el detall que estableix la Directiva a l'article 19 i es preveuen les mesures de separació funcional i de gestió entre les diferents activitats.

S'adapten els terminis de resolució de les reclamacions administratives contra un gestor de xarxa de transport o de distribució, d'acord amb l'article 23.5 de la Directiva, reduint-los a dos mesos. Es preveu també que aquest termini es pugui prorrogar per dos mesos si l'organisme responsable sol·licita informació addicional i per més temps amb el consentiment del reclamant.

Es faculta el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç per aprovar els preus de les tarifes i els peatges d'accés, i el Govern perquè estableixi una metodologia de càlcul de les tarifes i els peatges d'accés, afegint el detall dels costos que han d'incloure, de manera que cada servei cobreixi els costos que provoca.

A més s'introdueixen determinades modificacions, que si bé no estan estrictament derivades de les exigències que estableix la normativa, redunden en una millora del funcionament eficaç del mercat i contribueixen a millorar l'eficàcia en la instal·lació d'infraestructures elèctriques i a desenvolupar les diferents modalitats de contractació.

Es fa una diferenciació a la xarxa de transport, en la qual s'introdueix una separació entre transport primari i secundari, i es redistribueixen i es clarifiquen les competències administratives per a l'autorització d'aquestes instal·lacions, establint la competència de l'Administració

General de l'Estat per a l'autorització d'aquestes instal·lacions. A més el règim econòmic de les connexions de servei elèctriques s'assigna a les comunitats autònomes dins els límits bàsics que estableix el Govern.

Com a activitat regulada que és el transport, amb caràcter de monopoli natural, s'assigna en règim d'exclusivitat aquesta figura de transportista a una única societat.

Per diferenciar les funcions destinades a assegurar el subministrament d'energia elèctrica, es crea una unitat orgànica específica encarregada de desenvolupar les funcions d'operador del sistema i gestor de les xarxes de transport dins de Red Eléctrica de España, S. A. Aquesta mesura addicional garanteix la independència funcional i de gestió d'aquesta activitat, de l'activitat que Red Eléctrica de España, S. A., exerceix com a transportista.

Com a complement a l'objectiu que persegueix la Directiva de l'accés eficaç i no discriminatori a les xarxes dels distribuïdors, es crea l'Oficina de Canvis de Subministrador, una societat independent responsable de la supervisió i, si s'escau, la gestió centralitzada de les comunicacions i registre formal dels canvis de subministrador d'energia elèctrica.

Aquesta Oficina, per a l'exercici de les seves funcions ha de tenir accés a les bases de dades de punts de subministrament de les empreses.

S'introdueixen canvis a la Llei que permeten millorar la competència i el funcionament eficaç del mercat, tenint en compte la creació del Mercat Ibèric de l'Electricitat i les reformes efectuades al Reial decret llei 5/2005, d'11 de març, de reformes per a l'impuls de la productivitat i per a la millora de la contractació pública, i al Reial decret 1454/2005, de 2 de desembre, pel qual es modifiquen determinades disposicions relatives al sector elèctric.

Entre altres, s'adapten les possibilitats de contractació i d'actuació dels agents en el mercat. S'elimina la figura d'agent extern, que passa a ser inclosa en la figura de comercialitzador. Es flexibilitzen els requisits per realitzar intercanvis intracomunitaris en línia amb els avenços del mercat interior de l'electricitat i es reforcen les obligacions de l'operador de sistema en la seva funció de gestor de transport i de garantia de seguretat de subministrament. Així mateix, es reestructura en la Llei el finançament de l'operador del mercat i es modifica el règim sancionador de la Llei per tal d'adaptar-lo a les noves obligacions establertes.

Finalment, s'introdueixen millores de caràcter purament tècnic, que es refereixen fonamentalment a l'adequació de la terminologia utilitzada a la Llei.

Article únic. Modificacions de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric.

La Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, es modifica en els termes següents:

U. Es modifica l'apartat 2 de l'article 2, que queda redactat de la manera següent:

«2. Aquestes activitats s'han d'exercir garantint l'accés i la connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica a tots els consumidors demandants del servei dins el territori nacional i tenen la consideració de servei essencial.»

Dos. El títol de l'article 3 passa a tenir la redacció següent:

«Article 3. *Competències de les autoritats reguladores.*»

Tres. S'afegeix un paràgraf al principi de l'article 3 amb la redacció següent:

«Les competències en el sector elèctric que corresponen a les diferents autoritats reguladores són les següents:»

Quatre. El subapartat c) de l'apartat 1 de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«c) Regular l'estructura de preus i, mitjançant peatge, el corresponent a l'ús de xarxes de transport i distribució, així com establir els criteris per a l'atorgament de garanties pels subjectes que correspongui, i determinar, si s'escau, mitjançant tarifa d'últim recurs, el preu màxim del subministrament d'energia elèctrica als consumidors que es determini per reglament.»

Cinc. El subapartat e) de l'apartat 1 de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«e) Regular l'organització i el funcionament del mercat de producció d'energia elèctrica.»

Sis. S'afegeix el subapartat j) a l'apartat 1 de l'article 3 amb la redacció següent:

«j) Determinar els drets i les obligacions dels subjectes relacionats amb el subministrament d'energia elèctrica d'últim recurs.»

Set. S'afegeix un subapartat k) a l'apartat 1 de l'article 3, amb la redacció següent:

«k) Aprovar per mitjà de resolució del secretari general d'Energia les regles de mercat i els procediments d'operació de caràcter instrumental i tècnic necessaris per a la gestió econòmica i tècnica del sistema.»

Vuit. El subapartat a) de l'apartat 2 de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«a) Sense perjudici de les especificitats establertes a la reglamentació singular a què es refereix l'article 12, autoritzar les instal·lacions elèctriques de generació de potència elèctrica instal·lada superior a 50 MW elèctrics, les de transport secundari i distribució que excedeixin l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma, i totes les instal·lacions de transport primari.»

Nou. El subapartat c) de l'apartat 3 de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«c) Autoritzar les instal·lacions elèctriques no previstes al punt a) de l'apartat 2, així com exercir les competències d'inspecció i sanció que afectin les esmentades instal·lacions.

En tot cas, s'hi entenen incloses les autoritzacions de les instal·lacions a què fan referència els articles 12 i 28.3.»

Deu. El subapartat d) de l'apartat 3 de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«d) Impartir instruccions relatives a l'ampliació, millora i adaptació de les xarxes i instal·lacions elèctriques de transport o distribució de la seva competència, i supervisar-ne el compliment. Així mateix, determinar en quins casos l'extensió de les xarxes es considera una extensió natural de la xarxa de distribució o es tracta d'una línia directa o una connexió de servei en aplicació dels criteris que estableixi el Govern.»

Onze. S'afegeix un nou subapartat g) a l'apartat 3 de l'article 3, amb la redacció següent:

«g) Supervisar el compliment de les funcions dels gestors de les xarxes de distribució en el seu territori respectiu.»

Dotze. S'afegeix un punt h) a l'apartat 3 de l'article 3.

«h) Amb independència de les competències de l'Administració General de l'Estat, el foment de les energies renovables de règim especial i de l'eficiència energètica en el territori de la seva comunitat.»

Tretze. S'afegeix l'apartat 5 de l'article 3, amb la redacció següent:

«5. Sense perjudici de les competències atribuïdes als diferents òrgans de defensa de la competència, la Comissió Nacional d'Energia, a més de les funcions que li atribueixen l'apartat 3 de la disposició addicional onzena de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i per tal de garantir l'absència de discriminació, una autèntica competència i un funcionament eficaç del mercat, ha de supervisar:

a) La gestió i assignació de capacitat d'interconnexió.

b) Els mecanismes destinats a solucionar la congestió de la capacitat en les xarxes.

c) El temps utilitzat pel transportista i les empreses de distribució a efectuar connexions i reparacions.

d) La publicació d'informació adequada per part dels gestors de xarxa de transport i distribució sobre les interconnexions, la utilització de la xarxa i l'assignació de capacitats a les parts interessades.

e) La separació efectiva de comptes per evitar subvencions encreuades entre activitats de generació, transport, distribució i subministrament.

f) Les condicions i tarifes de connexió aplicables als nous productors d'electricitat.

g) La mesura que els gestors de xarxes de transport i distribució estan complint les seves funcions.

h) El nivell de transparència i de competència.

i) El compliment de la normativa i procediments relacionats amb els canvis de subministrador que es realitzin, així com l'activitat de l'Oficina de Canvis de Subministrador.

j) El compliment de les obligacions d'informació que sigui proporcionada als consumidors sobre l'origen de l'energia que consumeixen, així com dels impactes ambientals de les diferents fonts d'energia utilitzades.

A aquest efecte, la Comissió Nacional d'Energia pot dictar circulars, que s'han de publicar en el "Butlletí Oficial de l'Estat", per recollir dels subjectes que actuen en el mercat de producció d'energia elèctrica tota la informació que es requereixi per fer la supervisió.»

Catorze. Es modifica el punt g) de l'apartat 3 de l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

«g) Els criteris de protecció mediambiental que han de condicionar les activitats de subministrament d'energia elèctrica, amb la finalitat de minimitzar l'impacte ambiental produït per aquestes activitats.»

Quinze. Es modifica la totalitat de l'article 9, que queda redactat de la manera següent:

«Article 9. *Subjects.*

Les activitats destinades al subministrament d'energia elèctrica a què es refereix l'article 1.1 d'aquesta Llei les han de dur a terme els subjectes següents:

a) Els productors d'energia elèctrica, que són les persones físiques o jurídiques que tenen la funció de generar energia elèctrica, ja sigui per al seu consum propi o per a tercers, així com les de construir, operar i mantenir les centrals de producció.

b) L'operador del mercat, societat mercantil que té les funcions que li atribueix l'article 33 d'aquesta Llei.

c) L'operador del sistema, societat mercantil que té les funcions que li atribueix l'article 34 d'aquesta Llei.

d) El transportista, que és la societat mercantil que té la funció de transportar energia elèctrica, així com construir, mantenir i maniobrar les instal·lacions de transport.

e) Els distribuïdors, que són les societats mercantils que tenen la funció de distribuir energia elèctrica, així com construir, mantenir i operar les instal·lacions de distribució destinades a situar l'energia en els punts de consum.

f) Els comercialitzadors, que són les societats mercantils que, accedint a les xarxes de transport o distribució, adquireixen energia per a la seva venda als consumidors, a altres subjectes del sistema o per dur a terme operacions d'intercanvi internacional en els termes que estableix aquesta Llei.

El Govern, amb la consulta prèvia a les comunitats autònomes, ha de determinar els comercialitzadors que assumeixen l'obligació de subministrament d'últim recurs.

g) Els consumidors, que són les persones físiques o jurídiques que compren l'energia per al seu consum propi.

Els consumidors que adquireixin energia directament al mercat de producció s'anomenen consumidors directes en mercat.

h) (suprimit).»

Setze. Es modifica l'apartat 1 de l'article 10, que queda redactat de la manera següent:

«1. Tots els consumidors tenen dret a l'accés i la connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, en el territori nacional, en les condicions que s'estableixin per reglament pel Govern, amb la col·laboració de les comunitats autònomes.

Els consumidors que es determini tenen dret al subministrament d'energia elèctrica a preus màxims que poden ser fixats pel Govern i tenen la consideració de tarifes d'últim recurs.»

Disset. Els apartats 1, 2 i 3 de l'article 11 passen a tenir la redacció següent:

«1. La producció d'energia elèctrica es desenvolupa en règim de lliure competència en el mercat de producció d'energia elèctrica.

El mercat de producció d'energia elèctrica és l'integrat pel conjunt de transaccions comercials de compra i venda d'energia i altres serveis relacionats amb el subministrament d'energia elèctrica.

El mercat de producció d'energia elèctrica s'estructura en mercats a termini, mercat diari, mercat intradiari, la resolució de restriccions tècniques del

sistema, els serveis complementaris, la gestió de desviaments i mercats no organitzats.

Els subjectes definits a l'article 9 que actuen en el mercat de producció a què es refereix el paràgraf anterior poden pactar lliurement els termes dels contractes de compravenda d'energia elèctrica que subscriuguin, respectant les modalitats i els continguts mínims que preveuen aquesta Llei i els seus reglaments de desplegament.

2. L'operació del sistema, el transport i la distribució tenen caràcter d'activitats regulades, el règim econòmic i de funcionament de les quals s'ha d'ajustar al que preveu aquesta Llei.

Es garanteix l'accés de tercers a les xarxes de transport i distribució en les condicions tècniques i econòmiques que estableix aquesta Llei.

3. Sense perjudici del que s'estableix per al subministrament d'últim recurs, la comercialització s'ha d'exercir lliurement en els termes que preveu aquesta Llei i el seu règim econòmic està determinat per les condicions que es pactin entre les parts.»

Divuit. S'afegeix un paràgraf al final de l'article 11 amb el text següent:

«El Govern pot determinar el funcionament del mercat diari i intradiari sobre la base d'ofertes d'unitats de producció ja siguin físiques o en cartera.»

Dinou. Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 13, que queden redactats de la manera següent:

«2. Les adquisicions d'energia a través de les interconnexions amb altres països les poden dur a terme els productors, comercialitzadors i consumidors directes en mercat.

L'esmentada energia es pot adquirir mitjançant qualssevol de les modalitats de contractació que s'autoritzi en el desplegament d'aquesta Llei.

3. Les vendes d'energia a través de les interconnexions amb altres països les poden fer els productors, comercialitzadors i consumidors directes en mercat. Aquestes operacions han de ser comunicades a l'operador del sistema, que les pot denegar quan impliquin un risc cert per al subministrament.»

Vint. Es modifiquen els apartats 5 i 6 de l'article 13, en els termes següents:

«5. Els intercanvis d'energia elèctrica a través de les interconnexions amb països no pertanyents a la Unió Europea estan sotmesos, sempre, a l'autorització administrativa del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

6. El règim jurídic i econòmic al qual s'han de sotmetre els intercanvis intracomunitaris i internacionals s'ha de regular per reglament respectant els principis de competència i transparència que han de regir el mercat de producció. En tot cas, els subjectes que realitzin operacions d'exportació d'energia elèctrica han d'abonar els costos del sistema que proporcionalment els corresponguin.»

Vint-i-u. L'article 14 queda redactat de la manera següent:

«Article 14. *Separació d'activitats.*

1. Les societats mercantils que duguin a terme alguna o algunes de les activitats regulades a què es refereix l'apartat 2 de l'article 11 han de tenir com a objecte social exclusiu el desenvolupament d'aquestes sense que puguin dur a terme, per tant, activitats de producció o comercialització, ni adquirir partici-

pacions en empreses que realitzin aquestes activitats.

2. No obstant això, un grup de societats pot exercir activitats incompatibles d'acord amb la Llei sempre que siguin exercides per societats diferents i es compleixin els següents criteris d'independència:

a) Les persones responsables de la gestió de societats que duguin a terme activitats regulades no poden participar en estructures organitzatives del grup empresarial que siguin responsables, directament o indirectament, de la gestió quotidiana d'activitats de generació o comercialització.

b) Els grups de societats han de garantir la independència de les persones responsables de la gestió de societats que duguin a terme activitats regulades mitjançant la protecció dels seus interessos professionals. En particular han d'establir garanties pel que fa a la seva retribució i el seu cessament.

Les societats que duguin a terme activitats regulades i les persones responsables de la seva gestió que es determini no poden tenir accions de societats que realitzin activitats de producció o comercialització.

A més, les societats que realitzin activitats regulades, així com els seus treballadors, no poden compartir informació comercialment sensible amb les empreses del grup de societats al qual pertanyin, en cas que aquestes realitzin activitats liberalitzades.

c) Les societats que realitzin activitats regulades tenen capacitat de decisió efectiva, independent del grup de societats, respecte a actius necessaris per explotar, mantenir o desenvolupar la xarxa de transport o distribució d'energia elèctrica.

No obstant això, el grup de societats té dret a la supervisió econòmica i de la gestió de les esmentades societats, i poden sotmetre a aprovació el pla financer anual, o un instrument equivalent, així com establir límits globals al seu nivell d'endeutament.

En cap cas el grup empresarial pot donar instruccions a les societats que realitzin activitats regulades respecte a la gestió quotidiana, ni respecte a decisions particulars referents a la construcció o millora d'actius de transport o distribució, sempre que no se sobrepassi el que estableix el pla financer anual o un instrument equivalent.

d) Les societats que realitzin activitats regulades han d'establir un codi de conducta en el qual s'exposin les mesures adoptades per garantir el compliment del que preveuen els apartats a), b) i c) anteriors.

Aquest codi de conducta ha d'establir obligacions específiques dels empleats, i el seu compliment ha de ser objecte de l'adequada supervisió i avaluació per la societat.

Anualment, s'ha de presentar un informe al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i a la Comissió Nacional d'Energia, que s'ha de publicar, indicant les mesures adoptades per aconseguir el compliment del que preveuen els apartats a), b) i c) anteriors.

3. Sense perjudici del que estableix l'apartat 1, qualsevol adquisició de participacions accionàries per part de les societats mercantils que duguin a terme activitats regulades exigeix l'obtenció de l'autorització prèvia a què es refereix la funció catorzena de l'apartat 1 del punt tercer de la disposició addicional onzena de la Llei 34/1998, de 7 octubre, del sector d'hidrocarburs.

4. El conjunt d'obligacions que estableixen els apartats 1 i 2 del present article no són aplicables a les empreses distribuïdores amb menys de 100.000 clients connectats a les seves xarxes als quals els hagi estat d'aplicació la disposició transitòria onzena d'aquesta Llei.»

Vint-i-dos. Es modifiquen l'article 15 i el seu títol, que queden redactats de la manera següent:

«Article 15. *Retribució de les activitats.*

1. Les activitats destinades al subministrament d'energia elèctrica han de ser retribuïdes econòmicament en la forma que disposa aquesta Llei amb càrrec als peatges i els preus satisfets.

2. Per a la determinació dels peatges i els preus que han de satisfer els consumidors s'ha d'establir per reglament la retribució de les activitats amb criteris objectius, transparents i no discriminatoris que incentivin la millora de l'eficàcia de la gestió, l'eficiència econòmica i tècnica de les esmentades activitats i la qualitat del subministrament elèctric.»

Vint-i-tres. L'apartat 1 de l'article 16 queda redactat de la manera següent:

«a) L'energia elèctrica negociada a través dels mercats diari i intradiari que s'ha de retribuir sobre la base del preu resultant de l'equilibri entre l'oferta i la demanda d'energia elèctrica oferta en aquests.

L'energia elèctrica negociada a través dels mercats de contractació bilateral o física o a termini que es retribueix sobre la base del preu de les operacions contractades en ferm en els esmentats mercats.

Aquest concepte retributiu s'ha de definir considerant les pèrdues incorregudes a la xarxa de transport i els costos derivats de les alteracions del règim normal de funcionament del sistema d'ofertes.

b) Els serveis d'ajust del sistema necessaris per garantir un subministrament adequat al consumidor.

Per reglament s'ha de determinar quins serveis es consideren d'ajust del sistema, així com el seu règim retributiu, diferenciant els que tinguin caràcter obligatori dels potestatsius.

c) A més el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç pot establir una retribució en concepte de pagament per capacitat en funció de les necessitats de capacitat del sistema.»

Vint-i-quatre. Els apartats 2, 4 i 5 de l'article 16 queden redactats de la manera següent:

«2. La retribució de l'activitat de transport s'ha d'establir per reglament atenent els costos d'inversió i operació i manteniment de les instal·lacions.

Per al reconeixement de la retribució de les noves instal·lacions de transport és requisit indispensable que hagin estat incloses en la planificació a què es refereix l'article 4 d'aquesta Llei.

A més, s'han d'incloure els destinats a reduir l'impacte soci ambiental derivat de la construcció d'infraestructures de transport en què l'import, la forma de recaptació, el destí específic i la gestió seran fixats pel Govern fins a una quantia màxima del 3% de la retribució d'aquesta activitat.»

«4. Sense perjudici del que s'estableix en relació amb el subministrament d'últim recurs, la retribució a l'activitat de comercialització és la que lliurement pactin les parts.

5. Tenen la consideració de costos permanents de funcionament del sistema els conceptes següents:

Els costos que, per l'exercici d'activitats de subministrament d'energia elèctrica en territoris insulars i extrapeninsulars, es puguin integrar en el sistema d'acord amb l'apartat 3 de l'article 12.

Els costos reconeguts a l'operador del sistema.

Els costos de funcionament de la Comissió Nacional d'Energia.»

Vint-i-cinc. Es modifica l'apartat 8 de l'article 16, que queda redactat de la manera següent:

«8. Per reglament s'ha d'establir el règim econòmic dels drets per connexions de servei i altres actuacions necessàries per atendre els requeriments de subministrament dels usuaris. Els drets que s'han de pagar connexions de servei els fixen les comunitats autònomes dins un marge del $\pm 5\%$ dels drets que el Govern estableixi en funció de la potència que se sol·liciti i de la ubicació del subministrament, de manera que s'asseguri la recuperació de les inversions en què incorrin les empreses distribuïdores. Els ingressos per aquest concepte es consideren, a tots els efectes, retribució de l'activitat de distribució.

En les comunitats autònomes en què no s'hagi desenvolupat el règim econòmic dels drets de connexió s'aplica el règim econòmic establert per reglament.»

Vint-i-sis. S'afegeix l'apartat 9 a l'article 16 amb la redacció següent:

«9. L'operador del mercat es finança sobre la base dels preus que aquest cobri als agents que hi participin pels serveis que ofereix.»

Vint-i-set. Es modifiquen els articles 17, 18 i 19 i els seus títols, que queden redactats de la manera següent:

«Article 17. *Peatges d'accés a les xarxes.*

1. El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, ha de dictar les disposicions necessàries per a l'establiment dels peatges d'accés a les xarxes, que s'han d'establir sobre la base dels costos de les activitats regulades del sistema que corresponguin, incloent-hi els costos permanents i els costos de diversificació i seguretat de proveïment.

Els peatges així calculats són únics en tot el territori nacional i no inclouen cap tipus d'impostos.

2. Els peatges han de tenir en compte les especialitats per nivells de tensió i les característiques dels consums per horari i potència.

3. El Govern ha d'establir la metodologia de càlcul dels peatges.

4. En cas que les activitats elèctriques siguin gravades amb tributs de caràcter autonòmic o local, la quota dels quals s'obtingui mitjançant regles no uniformes per al conjunt del territori nacional, al peatge d'accés se li pot incloure un suplement territorial, que pot ser diferent en cada comunitat autònoma o entitat local.

Article 18. *Tarifes d'últim recurs.*

1. Les tarifes d'últim recurs, que són úniques en tot el territori nacional, són els preus màxims que poden cobrar els comercialitzadors que, d'acord amb el que preveu l'apartat f) de l'article 9, assumeixin les obligacions de subministrament d'últim recurs, als consumidors que, d'acord amb la normativa vigent per a aquestes tarifes, s'hi acullin.

Aquestes tarifes d'últim recurs s'han de fixar de manera que en el seu càlcul es respecti el principi de

suficiència d'ingressos i no ocasionin distorsions de la competència en el mercat.

2. Les tarifes d'últim recurs han de tenir en compte les especialitats que corresponguin. Per al seu càlcul, s'han d'incloure de manera additiva en la seva estructura els conceptes següents:

a) El cost de producció d'energia elèctrica, que es determina atenent el preu mitjà previst del quilo-watt hora al mercat de producció durant el període que es determini per reglament i que és revisable de manera independent.

b) Els peatges d'accés que corresponguin.

c) Els costos de comercialització que corresponguin.

3. El Govern ha d'establir la metodologia de càlcul de les tarifes d'últim recurs. El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, mitjançant ordre ministerial, amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, ha de dictar les disposicions necessàries per a l'establiment d'aquestes tarifes d'últim recurs.

4. Les tarifes d'últim recurs per a cada categoria de consum no inclouen cap tipus d'impostos que siguin d'aplicació.

5. En cas que les activitats elèctriques siguin gravades amb tributs de caràcter autonòmic o local, la quota dels quals s'obtingui mitjançant regles no uniformes per al conjunt del territori nacional, a la tarifa d'últim recurs se li pot incloure un suplement territorial, que pot ser diferent en cada comunitat autònoma o entitat local.

6. Amb la finalitat que hi hagi la màxima transparència en els preus del subministrament d'energia elèctrica, s'han de desglossar en la facturació a l'usuari, en la forma que es determini per reglament, almenys els imports corresponents a la imputació dels costos de diversificació i seguretat de garantia de proveïment i permanents del sistema i els tributs que gravin el consum d'electricitat, així com els suplementos territorials quan corresponguin.

Article 19. *Cobrament i liquidació dels peatges i preus.*

1. Els peatges d'accés a les xarxes de transport i distribució i els preus per altres serveis regulats destinats al subministrament d'energia elèctrica els cobren les empreses distribuïdores, i han de donar a les quantitats ingressades l'aplicació que sigui procedent d'acord amb el que preveu aquesta Llei.

2. El Govern ha d'establir per reglament el procediment de repartiment dels fons ingressats pels distribuïdors entre els que realitzin les activitats incloses en el sistema, atenent la retribució que els correspongui de conformitat amb aquesta Llei.

3. Els subjectes a què es refereix l'article 9 s'han d'adherir a les condicions que estableixin l'operador del mercat i l'operador del sistema per a la realització de les operacions de liquidació i pagament de l'energia que corresponguin, que han de ser públiques, transparents i objectives.»

Vint-i-vuit. Es modifiquen els apartats 1, 2, 3 i 4 de l'article 20, que queden redactats de la manera següent:

«1. Les entitats que duguin a terme alguna o algunes de les activitats a què es refereix l'article 1.1 d'aquesta Llei han de portar la comptabilitat d'acord amb el capítol VII de la Llei de societats anònimes, encara que no tinguin aquest caràcter.

El Govern ha de regular les adaptacions que siguin necessàries per al supòsit que el titular de l'activitat no sigui una societat anònima.

En qualsevol cas, les empreses han de tenir a la seu central i a disposició del públic una còpia dels comptes anuals.

2. Sense perjudici de l'aplicació de les normes generals de comptabilitat a les empreses que realitzin activitats a què es refereix l'article 1.1 d'aquesta Llei o a les societats que exerceixin control sobre aquestes, el Govern pot establir per a aquestes les especialitats comptables i de publicació de comptes que es considerin adequades, de manera que es reflecteixin amb nitidesa els ingressos i les despeses de les activitats elèctriques i les transaccions efectuades entre societats d'un mateix grup.

Entre les especialitats comptables que ha d'establir el Govern per a les empreses que realitzin activitats elèctriques s'ha de concedir especial atenció a la inclusió en els comptes anuals de la informació relativa a les actuacions empresarials amb incidència sobre el medi ambient, amb l'objectiu d'integrar progressivament els criteris de preservació de l'entorn en els processos de decisió econòmica de les empreses.

En el cas de les societats que tinguin per objecte la realització de les activitats regulades, d'acord amb el que disposa l'article 11.2 d'aquesta Llei, han de portar en la seva comptabilitat comptes separats que diferenciïn entre els ingressos i costos imputables estrictament a cadascuna de les esmentades activitats, a fi d'evitar discriminacions, subvencions entre activitats diferents i distorsions de la competència.

Els comercialitzadors que es designin d'últim recurs han de portar en la seva comptabilitat interna comptes separats de les activitats de subministrament d'últim recurs de la resta d'activitats.

Les societats que duguin a terme activitats elèctriques no regulades han de portar comptes separats de l'activitat de producció, de comercialització, d'aquelles altres no elèctriques que realitzin en el territori nacional i de totes aquelles altres que realitzin a l'exterior.

Els productors en règim especial han de portar en la seva comptabilitat interna comptes separats de les activitats elèctriques i d'aquelles que no ho siguin.

3. Les entitats han d'explicar a la memòria dels comptes anuals els criteris aplicats en el repartiment de costos respecte a les altres entitats del grup que realitzin activitats elèctriques diferents. A més, han d'informar a la memòria sobre els criteris d'assignació i imputació dels actius, passius, despeses i ingressos, així com de les regles d'amortització aplicades.

Aquests criteris s'han de mantenir i no s'han de modificar, llevat que hi hagi circumstàncies excepcionals. Les modificacions i la seva justificació s'han d'explicar a la memòria anual a l'exercici corresponent.

També s'ha d'incloure a la memòria dels comptes anuals informació sobre les operacions efectuades amb les empreses del seu mateix grup empresarial en les condicions que s'estableixin per reglament.

4. Les empreses han de proporcionar a l'Administració la informació que els sigui requerida, especialment en relació amb els estats financers, que ha de ser verificada mitjançant auditories externes a la

mateixa empresa que s'han de fer de conformitat amb el que disposa la Llei d'auditoria de comptes.

Quan aquestes entitats formin part d'un mateix grup empresarial, l'obligació d'informació s'ha d'estendre, així mateix, a la societat que exerceixi el control de la que realitza activitats elèctriques sempre que actuï en algun sector energètic i a aquelles altres societats del grup que portin a terme operacions amb la que realitza activitats en el sistema elèctric.

Per reglament es poden establir excepcions a l'obligació d'auditar els comptes per a les petites o mitjanes empreses.»

Vint-i-nou. S'afegeix un paràgraf al final de l'apartat 1 de l'article 21, amb la redacció següent:

«Aquestes autoritzacions no poden ser atorgades si el titular no ha obtingut prèviament l'autorització del punt de connexió a les xarxes de transport o distribució corresponents. A aquests efectes, el procediment d'operació pot incloure límits a la capacitat de connexió per zones o per nusos.»

Trenta. L'apartat 5 de l'article 21 passa a tenir la redacció següent:

«5. La inscripció en el Registre administratiu d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica és condició necessària per poder participar al mercat de producció d'energia elèctrica en qualsevol de les modalitats de contractació amb lliurament físic. Les comunitats autònomes tenen accés a la informació que conté aquest Registre.»

Trenta-u. El títol de l'article 23 i l'apartat 1 queden redactats de la manera següent:

«Article 23. *Mercat de producció. Sistema d'ofertes en el mercat diari de producció d'energia elèctrica.*

1. Els productors d'energia elèctrica han de fer ofertes econòmiques de venda d'energia a través de l'operador del mercat per cadascuna de les unitats de producció de les quals siguin titulars, o bé físiques o en cartera, quan no s'hagin acollit a sistemes de contractació bilateral o a termini que per les seves característiques quedin exclosos del sistema d'ofertes.

Les unitats de producció d'energia elèctrica la potència instal·lada de les quals sigui superior a 50 MW, o que a l'entrada en vigor d'aquesta Llei estiguin sotmeses al règim previst al Reial decret 1538/1987, d'11 de desembre, sobre la determinació de la tarifa de les empreses gestores del servei públic, estan obligades a fer ofertes econòmiques a l'operador del mercat per a cada període de programació, excepte en els casos que preveu l'article 25 d'aquesta Llei.

Les unitats de producció d'energia elèctrica no incloses a l'apartat anterior poden fer ofertes econòmiques a l'operador del mercat per als períodes de programació que considerin oportuns.

Els comercialitzadors d'últim recurs estan obligats a dur a terme ofertes econòmiques d'adquisició d'energia elèctrica a l'operador del mercat en cada període de programació per la part d'energia necessària per al subministrament dels seus clients d'últim recurs no coberta mitjançant altres sistemes de contractació amb lliurament físic.»

Trenta-dos. Es modifiquen els apartats 2 i 3 i s'afegeix un nou apartat 4 de l'article 24, que queden redactats de la manera següent:

«2. Les ofertes d'adquisició d'energia elèctrica que presentin els subjectes a l'operador del mercat, una vegada acceptades, constitueixen un compromís en ferm de subministrament pel sistema.

Per reglament s'han de determinar els subjectes i les condicions en què s'hagin de realitzar les esmentades ofertes d'adquisició i els casos en què sigui procedent la petició per l'operador del mercat de garanties suficients del pagament. Així mateix, es poden regular els procediments necessaris per incorporar la demanda en el mecanisme d'ofertes.

Les ofertes d'adquisició realitzades a través de l'operador del mercat han d'expressar el període temporal per al qual se sol·licita el subministrament i l'acceptació de la liquidació que es realitzi.

El contracte s'entén formalitzat en el moment de la cassació i es perfecciona quan s'hagi produït el subministrament d'energia elèctrica.

3. Els subjectes que participin en el mercat de producció d'energia elèctrica poden formalitzar contractes bilaterals amb lliurament físic que han de preveure almenys el preu d'adquisició de l'energia i el període temporal del subministrament. Per reglament s'han de determinar quins elements d'aquests contractes s'han de posar en coneixement de l'operador del sistema.

4. L'operador del mercat ha de procurar establir els mecanismes necessaris perquè el pagament de les transaccions bilaterals o a termini estigui garantit.»

Trenta-tres. S'hi introdueix, com a paràgraf segon a l'apartat 3 de l'article 28, el següent:

«Aquestes autoritzacions no poden ser atorgades si el titular no ha obtingut prèviament l'autorització del punt de connexió a les xarxes de transport o distribució corresponents. A aquests efectes, el gestor de la xarxa de transport, atenent criteris de seguretat de subministrament, pot establir límits per zones territorials a la capacitat de connexió, amb la comunicació prèvia a la Secretaria General d'Energia del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.»

Trenta-quatre. Es modifica el subapartat a) de l'apartat 4 de l'article 30, que queda amb la redacció següent:

«a) Les instal·lacions a què es refereix la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 27.»

Trenta-cinc. Es modifica el primer paràgraf de l'apartat 5 de l'article 30, que queda redactat de la manera següent:

«5. El Govern, amb la consulta prèvia a les comunitats autònomes, pot determinar el dret a la percepció d'una prima que complementi el règim retributiu de les instal·lacions de producció d'energia elèctrica de cogeneració o que utilitzin com a energia primària, energies renovables no consumibles i no hidràuliques, biomassa, biocarburants o residus agrícoles, ramaders o de serveis, encara que les instal·lacions de producció d'energia elèctrica tinguin una potència instal·lada superior a 50 MW.»

Trenta-sis. El paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 33, queda redactat de la manera següent:

«L'operador del mercat ha d'exercir les seves funcions respectant els principis de transparència, objectivitat i independència.»

Trenta-set. Es modifica l'apartat 3 i se suprimeix l'apartat 4 de l'article 33, i el primer queda redactat de la manera següent:

«3. L'operador del mercat té accés directe al Registre administratiu d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica a què es refereix l'apartat 4 de l'article 21, així com al Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors directes en mercat a què es refereix l'apartat 4 de l'article 45, així com als registres que per a aquests mateixos fins es puguin crear a les comunitats autònomes, i ha de coordinar les seves actuacions amb l'operador del sistema.»

Trenta-vuit. Els dos primers paràgrafs de l'apartat 1 de l'article 34 se substitueixen per la redacció següent:

«1. L'operador del sistema té com a funció principal garantir la continuïtat i seguretat del subministrament elèctric i la correcta coordinació del sistema de producció i transport, i exerceix les seves funcions en coordinació amb els operadors i subjectes del Mercat Ibèric de l'Energia Elèctrica sota els principis de transparència, objectivitat i independència.

L'operador del sistema és el gestor de la xarxa de transport.»

Trenta-nou. El subapartat ñ) de l'apartat 2 de l'article 34 queda redactat de la manera següent:

«ñ) Col·laborar amb tots els operadors i subjectes del Mercat Ibèric de l'Electricitat que siguin necessaris per a l'exercici de les seves funcions.»

Quaranta. S'afegeixen els subapartats p), q), r), s), t), u), v) i x) a l'apartat 2 de l'article 34, amb la redacció següent:

«p) Col·laborar amb el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç en l'avaluació i el seguiment dels plans d'inversió anuals i plurianuals presentats pel titular de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica a què es refereix el punt 6 de l'article 35.

q) Garantir el desenvolupament i l'ampliació de la xarxa de transport definida al títol VI, de manera que s'asseguri el manteniment i la millora d'una xarxa configurada sota criteris homogenis i coherents.

r) Garantir que la xarxa de transport pugui satisfer a llarg termini la demanda de transport d'electricitat, així com la seva fiabilitat.

s) Gestionar el trànsit d'electricitat entre sistemes exteriors que es realitzin utilitzant les xarxes del sistema elèctric espanyol.

t) Proporcionar al gestor de qualsevol altra xarxa amb la qual estigui interconnectat informació suficient per garantir el funcionament segur i eficient, el desenvolupament coordinat i la interoperabilitat de la xarxa interconnectada.

u) Garantir la no-discriminació entre usuaris o categories d'usuaris de la xarxa de transport.

v) Proporcionar als usuaris la informació que necessitin per accedir eficientment a la xarxa.

w) La liquidació i comunicació dels pagaments i cobraments relacionats amb els sistemes insulars i extrapeninsulars, així com la recepció de les garanties que, si s'escau, siguin procedents. El règim de cobraments, pagaments i garanties està subjecte a les mateixes condicions que el mercat de producció peninsular.

x) Realitzar qualsevol altres funcions que se li assignin per reglament.»

Quaranta-u. Es modifica l'apartat 1 de l'article 35, que queda redactat de la manera següent:

«1. La xarxa de transport d'energia elèctrica està constituïda per la xarxa de transport primari i la xarxa de transport secundari.

La xarxa de transport primari està constituïda per les línies, parcs, transformadors i altres elements elèctrics amb tensions nominals iguals o superiors a 380 kV i aquelles altres instal·lacions d'interconnexió internacional i, si s'escau, les interconnexions amb els sistemes elèctrics espanyols insulars i extrapeninsulars.

La xarxa de transport secundari està constituïda per les línies, parcs, transformadors i altres elements elèctrics amb tensions nominals iguals o superiors a 220 kV no incloses al paràgraf anterior i per aquelles altres instal·lacions de tensions nominals inferiors a 220 kV, que compleixin funcions de transport.

Així mateix, es consideren elements constitutius de la xarxa de transport tots els actius de comunicacions, proteccions, control, serveis auxiliars, terrenys, edificacions i altres elements auxiliars, elèctrics o no, necessaris per a l'adequat funcionament de les instal·lacions específiques de la xarxa de transport abans definida.»

Quaranta-dos. Es modifica el paràgraf 2 de l'apartat 2 de l'article 35, que queda redactat de la manera següent:

«En tot cas el gestor de la xarxa de transport actua com a transportista únic desenvolupant l'activitat en règim d'exclusivitat en els termes establerts en aquesta Llei.

No obstant això, s'habilita el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç per autoritzar expressament i individualitzadament, amb la consulta prèvia a la Comissió Nacional d'Energia i la Comunitat Autònoma on radiqui la instal·lació, que determinades instal·lacions de fins a 220 kV de tensió, per les seves característiques i funcions, siguin titularitat del distribuïdor de la zona que es determini.

En els casos a què es refereix l'apartat anterior els distribuïdors han d'assumir les obligacions del transportista únic relatives a la construcció, operació i manteniment d'aquestes instal·lacions de transport.»

Quaranta-tres. L'apartat 3 de l'article 35 passa a ser l'apartat 4, i s'hi inclou un apartat 3 amb la redacció següent:

«3. El titular de la xarxa de transport ha de complir en tot moment les instruccions impartides per l'operador del sistema com a gestor de la xarxa de transport.»

Quaranta-quatre. S'afegeixen dos nous apartats 5 i 6 a l'article 35, amb la redacció següent:

«5. El titular de la xarxa de transport d'energia elèctrica, abans del 15 d'octubre de cada any, ha de sotmetre els plans d'inversió anuals i plurianuals a l'aprovació de la Secretaria General d'Energia del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

Si en el termini d'un mes des de la presentació dels plans d'inversió no hi ha pronunciament exprés de la Secretaria General d'Energia, es consideren aprovats.

Al pla d'inversió anual hi han de figurar com a mínim les dades dels projectes, les principals característiques tècniques, pressupost i calendari d'execució.

6. Sense perjudici dels requisits establerts a la legislació general de les telecomunicacions, les xarxes de transport es poden utilitzar per desenvolupar serveis de telecomunicacions, sempre que es respecti el principi de separació jurídica d'activitats.»

Quaranta-cinc. Es modifiquen els apartats 2, 3 i 4 de l'article 36, que queden redactats de la manera següent:

«2. Per a l'autorització d'instal·lacions de transport d'energia elèctrica es requereix acreditar suficientment els aspectes següents:

a) Les condicions tècniques i de seguretat de les instal·lacions i de l'equip associat.

b) L'adequat compliment de les condicions de protecció del medi ambient.

c) Les característiques de l'emplaçament de la instal·lació.

d) La seva capacitat legal, tècnica i econòmic financera per a la realització del projecte.

3. Les autoritzacions a què es refereix l'apartat 1 les atorga l'Administració competent, sense perjudici de les concessions i autoritzacions que siguin necessàries, d'acord amb altres disposicions que siguin aplicables i en especial les relatives a l'ordenació del territori i al medi ambient.

La falta de resolució expressa de les sol·licituds d'autorització a què es refereix el present article té efectes desestimatoris. En tot cas, es pot interposar recurs ordinari davant l'autoritat administrativa corresponent.

En el cas d'instal·lacions de transport l'autorització de les quals hagi de ser atorgada per les comunitats autònomes, aquestes han de sol·licitar l'informe previ a l'Administració General de l'Estat, en el qual aquesta ha de consignar les possibles afeccions de la projectada instal·lació als plans de desenvolupament de la xarxa, a la gestió tècnica del sistema i al règim econòmic que regula aquesta Llei, que l'Administració autoritzant ha de tenir en compte en l'atorgament de l'autorització.

4. El titular d'autoritzacions d'instal·lacions de transport ha de revestir la forma de societat mercantil de nacionalitat espanyola o, si s'escau, d'un altre Estat membre de la Unió Europea amb establiment permanent a Espanya.»

Quaranta-sis. Es modifica l'apartat 1 de l'article 37, que queda redactat de la manera següent:

«1. Les autoritzacions d'instal·lacions de transport han de contenir tots els requisits que hagin de ser observats en la seva construcció i explotació.

El titular de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica té els drets i les obligacions següents:

a) Realitzar les seves activitats en la forma autoritzada i conforme a les disposicions aplicables, prestant el servei de transport de forma regular i contínua amb els nivells de qualitat que es determinin i mantenint les instal·lacions en les adequades condicions de conservació i idoneïtat tècnica.

b) Facilitar l'ús de les seves instal·lacions per als moviments d'energia resultants del que disposa aquesta Llei, i admetre la utilització de les seves xarxes de transport per tots els subjectes autoritzats, en condicions no discriminatòries, d'acord amb les normes tècniques de transport.

c) Maniobrar i mantenir les instal·lacions de la seva propietat d'acord amb les instruccions i directrius a què fa referència l'apartat 1) de l'article 34.2.

d) El reconeixement per part de l'Administració d'una retribució per l'exercici de la seva activitat

dins el sistema elèctric en els termes establerts en el títol III d'aquesta Llei.

e) Exigir que les instal·lacions connectades a les de la seva propietat reuneixin les condicions tècniques establertes i siguin utilitzades en la forma adequada.»

Quaranta-set. Es modifica l'apartat 2 de l'article 38, que queda redactat de la manera següent:

«2. L'operador del sistema com a gestor de la xarxa de transport només pot denegar l'accés a la xarxa en cas que no disposi de la capacitat necessària.

La denegació ha de ser motivada, atenent les exigències que a aquests efectes s'estableixin per reglament.»

Quaranta-vuit. Els apartats 1, 2 i 3 de l'article 39 passen a ser els apartats 2, 3 i 4 respectivament, i s'inclou un apartat 1 amb la redacció següent:

«1. L'activitat de distribució d'energia elèctrica consisteix en el transport d'electricitat per les xarxes de distribució amb la finalitat de subministrar-la als clients.

Els distribuïdors són els gestors de les xarxes de distribució que operin. Com a gestors de les xarxes són responsables de l'explotació, el manteniment i, en cas que sigui necessari, el desenvolupament de la seva xarxa de distribució, així com, si s'escau, de les seves interconnexions amb altres xarxes, i de garantir que la seva xarxa tingui capacitat per assumir, a llarg termini, una demanda raonable de distribució d'electricitat.

En les comunitats autònomes on hi hagi més d'un gestor de la xarxa de distribució, la comunitat autònoma, en l'àmbit de les seves competències, pot realitzar funcions de coordinació de l'activitat que duguin a terme els diferents gestors.»

Quaranta-nou. S'afegeixen dos nous apartats, el 5 i 6, a l'article 39, amb la redacció següent:

«5. Els distribuïdors d'energia elèctrica han d'estar inscrits en el Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors directes en mercat a què es refereix l'apartat 4 de l'article 45 d'aquesta Llei.

6. Sense perjudici dels requisits establerts a la legislació general de les telecomunicacions, els distribuïdors poden utilitzar les seves xarxes per desenvolupar serveis de telecomunicacions. En aquest cas, han de portar en la seva comptabilitat a més comptes separats que diferenciïn ingressos i costos imputables estrictament a aquests serveis.»

Cinquanta. Els subapartats b) i c) de l'apartat 1 de l'article 41 passen a ser els subapartats a) i b) respectivament, i es modifiquen els subapartats d) i e), que passen a ser c) i d) respectivament, amb la redacció següent:

«c) Comunicar al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç les autoritzacions d'instal·lació que els concedeixin altres administracions, així com les modificacions rellevants de la seva activitat, a efectes del reconeixement dels seus costos en la determinació de la tarifa i la fixació del seu règim de retribució.

d) Comunicar al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i a l'Administració competent la informació que es determini sobre peatges d'accés, així com qualsevol informació relacionada amb l'activitat que desenvolupin dins el sector elèctric.»

Cinquanta-u. Se suprimeix el subapartat f) de l'apartat 1 de l'article 41 i s'afegeixen els subapartats e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), ñ) i o) a l'apartat 1 de l'article 41, amb la redacció següent:

«e) Atendre en condicions d'igualtat les sol·licituds d'accés i connexió les seves xarxes i formalitzar els contractes d'accés d'acord amb el que estableixi l'Administració.

Per reglament, amb l'audiència prèvia a les comunitats autònomes, s'han de regular les condicions i els procediments per a l'establiment de connexions de servei elèctriques i la connexió de nous usuaris a les xarxes de distribució.

f) Procedir al mesurament dels subministraments en la forma que es determini per reglament, preservant-se, en tot cas, la seva exactitud i l'accessibilitat als corresponents aparells, facilitant el control de les administracions competents.

g) Aplicar als usuaris els peatges d'accés que, de conformitat amb el que es disposi per reglament, els corresponguin.

h) Desglossar en la facturació a l'usuari, en la forma que es determini per reglament, almenys els imports corresponents a la imputació dels costos de diversificació i seguretat de proveïment i permanents del sistema i els tributs que gravin el consum d'electricitat, així com els suplementos territorials quan corresponguin.

i) Posar en pràctica els programes de gestió de la demanda aprovats per l'Administració.

j) Procurar fer un ús racional de l'energia.

k) Assegurar el nivell de qualitat del servei que, d'acord amb els criteris de diferenciació per àrees i tipologia del consum a què es refereix el següent capítol, s'estableixi per reglament.

l) Aplicar les mesures adequades de protecció del consumidor d'acord amb el que s'estableixi per reglament.

m) Mantenir actualitzada la base de dades de punts de subministrament, i facilitar a l'Oficina de Canvis de Subministrador la informació que es determini per reglament.

n) Preservar el caràcter confidencial de la informació de la qual tingui coneixement en l'exercici de la seva activitat, quan de la seva divulgació puguin derivar problemes d'indole comercial, sense perjudici de l'obligació d'informació a les administracions públiques.

ñ) Proporcionar al gestor de la xarxa de transport informació suficient per garantir el funcionament segur i eficient, el desenvolupament coordinat i la interoperabilitat de la xarxa interconnectada.

o) Els titulars de xarxes de distribució d'energia elèctrica, abans del 15 d'octubre de cada any, han de presentar els seus plans d'inversió anuals i plurianuals a les comunitats autònomes en les quals les esmentades inversions s'hagin de dur a terme. En els plans d'inversió anuals han de figurar com a mínim les dades dels projectes, les principals característiques tècniques, pressupost i calendari d'execució.»

Cinquanta-dos. Es modifica l'apartat 2 de l'article 41, que queda redactat de la manera següent:

«2. Són drets de les empreses distribuïdores:

a) El reconeixement per part de l'Administració d'una retribució per l'exercici de la seva activitat dins el sistema elèctric en els termes establerts en el títol III d'aquesta Llei i la percepció de la retribució

que els correspongui per l'exercici de l'activitat de distribució.

b) Contractar, facturar i cobrar els peatges d'accés dels clients connectats a les seves xarxes.

c) Exigir garanties als subjectes que contractin l'accés a les seves xarxes de distribució en els termes que s'estableixin per reglament.

d) Exigir que les instal·lacions i els aparells receptors dels usuaris que es connectin a les seves xarxes reuneixin les condicions tècniques i de construcció que es determinin, així com el bon ús d'aquestes i el compliment de les condicions establertes perquè el subministrament es produeixi sense deteriorament o degradació de la seva qualitat per a altres usuaris.

e) Rebre la informació de l'Oficina de Canvis de Subministrador que es determini per reglament relativa als canvis de subministrador.

f) Determinar, en l'exercici de la funció de gestor de la seva xarxa de distribució, els criteris de l'explotació i manteniment de les xarxes garantint la seguretat, la fiabilitat i l'eficàcia d'aquestes, d'acord amb la normativa mediambiental que els sigui aplicable.»

Cinquanta-tres. Se suprimeix l'apartat 3 de l'article 41.

Cinquanta-quatre. Es modifica l'article 42, en els termes següents:

«Article 42. *Accés a les xarxes de distribució.*

1. Les instal·lacions de distribució poden ser utilitzades pels subjectes regulats a l'article 9 d'aquesta Llei. El preu per l'ús de xarxes de distribució està determinat pel peatge d'accés a les xarxes aprovat pel Govern.

2. Per poder sol·licitar l'accés a les xarxes de distribució s'ha de disposar prèviament de punt de connexió en les condicions tècniques establertes per reglament.

En els casos en què se suscitin discrepàncies en relació amb les condicions de connexió a les xarxes de distribució ha de resoldre l'òrgan competent de la comunitat autònoma corresponent.

3. El gestor de la xarxa de distribució només pot denegar l'accés a la xarxa en cas que no disposi de la capacitat necessària.

La denegació ha de ser motivada. La falta de capacitat necessària només es pot justificar per criteris de seguretat, regularitat o qualitat dels subministraments, atenent les exigències que a aquests efectes s'estableixin per reglament.

4. En els casos en què se suscitin conflictes en relació amb el procediment d'accés a la xarxa, aquests conflictes s'han de sotmetre a la resolució de la Comissió Nacional d'Energia, d'acord amb el que preveu la disposició addicional onzena de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs.»

Cinquanta-cinc. Es modifica el punt 4 de l'article 43, que queda redactat de la manera següent:

«4. Les línies directes només les poden utilitzar els subjectes titulars de l'autorització administrativa i les seves instal·lacions o filials en què comptin amb una participació significativa, i no es pot concedir accés a tercers.

L'obertura a tercers de l'ús de la xarxa exigeix la seva venda, cessió o aportació a l'empresa transportista o l'empresa distribuïdora de la zona de forma que l'esmentada xarxa quedi integrada en el sistema general.»

Cinquanta-sis. Els articles 44 i 45 queden redactats de la manera següent:

«Article 44. *Subministrament.*

1. El subministrament d'energia elèctrica es defineix com el lliurament d'energia a través de les xarxes de transport i distribució mitjançant contraprestació econòmica en les condicions de regularitat i qualitat que siguin exigibles.

El subministrament d'energia elèctrica als usuaris l'han de fer les corresponents empreses autoritzades.

2. Els consumidors finals d'electricitat tenen dret a escollir subministrador i poden contractar el subministrament:

a) Amb les corresponents empreses de comercialització. En aquest cas poden contractar l'energia i el peatge d'accés a través del comercialitzador.

Els consumidors d'últim recurs definits a l'article 10.1 tenen dret, a més, a contractar el subministrament amb empreses comercialitzadores d'últim recurs al preu màxim que es determini.

b) Amb altres subjectes autoritzats al mercat de producció. Aquests consumidors directes en mercat han de contractar l'energia amb el subjecte autoritzat i el corresponent contracte de peatge a les xarxes directament amb el distribuïdor al qual estiguin connectades les seves instal·lacions.

3. Les societats mercantils que vulguin actuar com a comercialitzadores han de disposar de autorització administrativa prèvia, que té caràcter reglat i ha de ser atorgada per l'Administració competent, atenent el compliment dels requisits que s'estableixin per reglament, entre els quals s'han d'incloure, en tot cas, la suficient capacitat legal, tècnica i econòmica del sol·licitant. La sol·licitud d'autorització administrativa per actuar com a comercialitzador ha d'especificar l'àmbit territorial en el qual es pretén desenvolupar l'activitat.

En cap cas l'autorització s'entén concedida en el règim de monopoli, ni concedir drets exclusius.

Per poder adquirir energia elèctrica amb la finalitat de subministrar als seus clients, les empreses comercialitzadores a què es refereix aquest apartat han d'estar inscrites en el Registre a què es refereix l'article 45.4 d'aquesta Llei i presentar a l'operador del sistema i, si s'escau, a l'operador del mercat garanties suficients d'acord amb el que s'estableixi per reglament.

4. Per reglament les administracions competents han d'establir mesures de protecció al consumidor, que s'han de recollir en les condicions contractuals per als contractes de subministrament dels comercialitzadors amb els consumidors que per les seves característiques de consum o condicions de subministrament requereixin un tractament contractual específic.

Així mateix, s'han d'establir per reglament els mecanismes de contractació i les condicions de facturació dels subministraments, incloent-hi els procediments de canvi de subministrador i de resolució de reclamacions.

5. Sense perjudici de les competències que corresponguin a les comunitats autònomes i sense perjudici de l'establiment pels prestadors de sistemes propis de tramitació de reclamacions que s'ajustin al que disposa la Recomanació 98/257/CE, de la Comissió, de 30 de març de 1998, relativa als principis aplicables als òrgans responsables de la solució extrajudicial dels litigis en matèria de consum, s'ha de preveure per reglament la possibilitat

d'acudir al Sistema Arbitral de Consum per a la resolució de les reclamacions.

Article 45. Obligacions i drets de les empreses comercialitzadores en relació amb el subministrament.

1. Són obligacions de les empreses comercialitzadores en relació amb el subministrament d'energia elèctrica:

a) Adquirir l'energia necessària per dur a terme les seves activitats i fer el pagament de les seves adquisicions.

b) Contractar i abonar el peatge d'accés corresponent a l'empresa distribuïdora.

c) Desglossar en les facturacions als clients almenys els imports corresponents a la imputació dels peatges, els costos de diversificació i seguretat de proveïment i permanents del sistema i els tributs que gravin el consum d'electricitat, així com els suplementos territorials quan corresponguin.

d) Posar en pràctica els programes de gestió de la demanda aprovats per l'Administració.

e) Procurar un ús racional de l'energia.

f) Prendre les mesures adequades de protecció del consumidor d'acord amb el que s'estableixi per reglament.

g) Subministrar a l'Oficina de Canvis de Subministrador la informació que es determini per reglament.

h) Donar, si s'escau, les garanties que corresponguin per reglament pel peatge d'accés dels clients.

i) Preservar el caràcter confidencial de la informació de la qual tingui coneixement en l'exercici de la seva activitat, quan de la seva divulgació puguin derivar problemes d'indole comercial, sense perjudici de l'obligació d'informació a les administracions públiques.

j) Informar els clients sobre l'origen de l'energia subministrada, així com dels impactes ambientals de les diferents fonts d'energia i de la proporció utilitzada entre aquestes.

2. Les empreses comercialitzadores tenen dret a:

a) Exigir que els equips de mesura dels usuaris reuneixin les condicions tècniques i de construcció que es determinin, així com a fer-ne un bon ús.

b) Facturar i cobrar el subministrament realitzat.

c) Contractar l'adquisició o venda d'energia elèctrica en els termes previstos a la Llei i les seves disposicions de desplegament.

d) Obtenir la informació relativa a canvis de subministrador de l'Oficina de Canvis de Subministrador i les dades dels consumidors que es determini per reglament.

e) Sol·licitar la verificació del bon funcionament dels equips de mesurament de subministraments i, si s'escau, reclamar les quanties que siguin precedents.

f) Accedir a les xarxes de transport i distribució en la forma que es determini per reglament.

3. Els consumidors directes en mercat tenen les obligacions i els drets regulats en els apartats 1 i 2 anteriors per als comercialitzadors, que els siguin aplicables en relació amb el subministrament.

4. Es crea, al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, el Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors directes en mercat. Per reglament, amb l'informe previ de les comunitats autònomes, s'ha d'establir la seva organització,

així com els procediments d'inscripció i comunicació de dades a aquest Registre.

La inscripció en el Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors directes en mercat és condició necessària per participar en el mercat de producció d'energia elèctrica amb lliurament físic.

No s'han d'inscriure en el Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors directes en mercat els consumidors que adquireixin la seva energia a través d'una empresa comercialitzadora.

Les comunitats autònomes amb competències en la matèria poden crear i gestionar els corresponents registres territorials en els quals han d'estar inscrites totes les instal·lacions ubicades en l'àmbit territorial d'aquelles.»

Cinquanta-set. El primer paràgraf, de l'apartat 1, de l'article 46, queda redactat de la manera següent:

«1. Les empreses distribuïdores, comercialitzadores i l'operador del sistema en coordinació amb els diversos agents que actuen sobre la demanda, poden desenvolupar programes d'actuació que, mitjançant una gestió adequada de la demanda elèctrica, millorin el servei prestat als usuaris i l'eficiència i l'estalvi energètics.»

Cinquanta-vuit. S'hi afegeix un nou article 47 bis amb la redacció següent:

«Article 47 bis. *Oficina de Canvis de Subministrador.*

1. L'Oficina de Canvis de Subministrador és responsable de la supervisió dels canvis de subministrador conforme als principis de transparència, objectivitat i independència, en els termes que s'estableixin per reglament.

El Govern pot encomanar a l'Oficina de Canvis de Subministrador funcions de gestió directa dels canvis de subministrador en les condicions que es determinin per reglament.

2. L'Oficina de Canvis de Subministrador és una societat mercantil amb objecte social exclusiu, que realitza les seves funcions simultàniament en els sectors del gas natural i de l'electricitat.

En el seu capital han de participar els distribuïdors i comercialitzadors de gas natural i d'electricitat amb els percentatges de participació següents:

Distribuïdors d'energia elèctrica: 15%

Distribuïdors de gas natural: 15%

Comercialitzadors d'energia elèctrica: 35%

Comercialitzadors de gas natural: 35%

Dins la quota de cada grup de subjectes, la participació corresponent a cada empresa s'ha de fer en funció de l'energia circulada a través de les seves instal·lacions, en el cas dels distribuïdors, i de l'energia venuda en el cas dels comercialitzadors, i no en pot resultar una participació superior al 20% per grup de societats i adequant-se la participació de les empreses almenys cada dos anys.

En el cas que segons l'energia circulada i venuda d'un grup de societats la participació superi una quota del 20%, l'excés s'ha de repartir entre els altres subjectes proporcionalment a les quotes prèvies.

El Govern ha d'assegurar el dret a una representació mínima a nous entrants.

3. L'Oficina de Canvis de Subministrador es finança sobre la base de les quotes dels socis.

4. Per a l'exercici de la seva activitat l'Oficina de Canvis de Subministrador ha de tenir accés a les bases de dades de consumidors i punts de subministrament de gas i d'electricitat.

S'ha d'establir per reglament la informació que els diferents subjectes han de subministrar a l'Oficina de Canvis de Subministrador. En qualsevol cas, hi ha de constar la informació relativa als impagats en què els consumidors hagin incorregut i que, per tant, tinguin pendents en el moment de sol·licitar un canvi de subministrador.

5. L'Oficina de Canvis de Subministrador ha de remetre amb caràcter anual una memòria d'activitats al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i a la Comissió Nacional d'Energia.»

Cinquanta-nou. Es modifica el tercer paràgraf de l'apartat 1 de l'article 48, que queda redactat de la manera següent:

«Les empreses elèctriques i, en particular, les distribuïdores han de promoure la incorporació de tecnologies avançades en el mesurament i per al control de la qualitat del subministrament elèctric.»

Seixanta. Es modifiquen els apartats 1 i 2 i els dos primers paràgrafs de l'apartat 3 de l'article 50, que queden redactats de la manera següent:

«1. El subministrament d'energia elèctrica als consumidors es pot suspendre quan consti aquesta possibilitat en el contracte de subministrament o d'accés, que mai pot invocar problemes d'ordre tècnic o econòmic que ho dificultin, o per una causa de força major o situacions de les quals pugui derivar amenaça certa per a la seguretat de les persones o les coses, llevat del que disposen els apartats següents.

2. També es pot suspendre temporalment quan això sigui imprescindible per al manteniment, seguretat del subministrament, reparació d'instal·lacions o millora del servei. En tots aquests casos, la suspensió requereix l'autorització administrativa prèvia i la comunicació als usuaris en la forma que es determini per reglament. Queden exceptuades d'aquesta autorització les actuacions de l'operador del sistema tendents a garantir la seguretat del subministrament. Aquest tipus d'actuacions han de ser justificades amb posterioritat en la forma que es determini per reglament.

3. En les condicions que es determinin per reglament pot ser suspès el subministrament d'energia elèctrica als consumidors privats acollits a tarifa d'últim recurs quan hagin transcorregut almenys dos mesos des que els hagi estat requerit fefaentment el pagament, sense que aquest s'hagi fet efectiu. A aquests efectes, el requeriment s'ha de practicar per qualsevol mitjà que permeti tenir constància de la recepció per l'interessat o el seu representant, així com de la data, la identitat i el contingut d'aquest.

En el cas de les administracions públiques acollides a tarifa d'últim recurs, transcorreguts dos mesos des que els hagi estat requerit fefaentment el pagament sense que aquest s'hagi efectuat, es comencen a meritjar interessos que són equivalents a l'interès legal del diner incrementat en 1,5 punts. Si transcorreguts quatre mesos des del primer requeriment, el pagament no s'ha fet efectiu, es pot interrompre el subministrament.»

Seixanta-u. S'afegeix un nou apartat 5 a l'article 50, amb la redacció següent:

«5. Les empreses distribuïdores poden procedir a la desconexió de determinades instal·lacions de manera immediata en els casos que es determinin per reglament.»

Seixanta-dos. L'article 60 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, queda redactat de la manera següent:

«a) Són infraccions molt greus:

1. La realització d'activitats incompatibles d'acord amb el que disposa aquesta Llei i l'incompliment pels subjectes que hi estiguin obligats dels criteris de separació establerts a l'article 14.2 i la seva normativa de desplegament.

2. L'incompliment de les obligacions de comptabilitat exigibles d'acord amb aquesta Llei. S'entén comprès en l'esmentada infracció l'incompliment, per part dels subjectes que hi estiguin obligats, de l'obligació de portar comptes separats de conformitat amb el que disposen l'article 20 d'aquesta Llei i les seves normes de desplegament.

3. L'aplicació irregular de preus, tarifes o peatges dels regulats en aquesta Llei o en les disposicions de desplegament, de manera que es produeixi una alteració en el preu superior al 15% i sempre que aquesta suposi una alteració superior a 300.000 euros.

4. L'aplicació de peatges o de tarifes no autoritzades per l'Administració.

5. L'incompliment de les obligacions resultants del sistema de preus, tarifes, tarifes d'últim recurs i peatges, o dels criteris de recaptació quan suposi un perjudici greu per al sistema elèctric. En tot cas s'entén com a incompliment de les obligacions del sistema tarifari la falta o el retard en el pagament de les quantitats a què donin lloc les liquidacions de les activitats regulades o en l'ingrés de les quotes amb destinacions específiques, la declaració indeguda d'ingressos i costos i les declaracions efectuades fora del termini establert, tot això quan suposi un perjudici greu per al sistema elèctric.

6. L'adquisició de participacions en societats en els termes previstos a la funció catorzena de la disposició addicional onzena, tercer.1 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, sense la prèvia autorització de la Comissió Nacional d'Energia, o amb incompliment de les condicions establertes a la resolució autoritzadora de la Comissió Nacional d'Energia, així com l'incompliment de les restriccions imposades al número 1 de l'article 34 del Reial decret llei 6/2000, de 23 de juny i l'incompliment de les limitacions que s'estableixin quant a la participació en l'accionariat de Red Eléctrica de España, SA, de l'operador del Mercat Ibèric de l'Energia-Pol Espanyol o Oficina de Canvis de Subministrador. En aquests casos han de respondre les persones físiques o jurídiques que adquireixin participacions, designin membres en els òrgans d'administració o els qui assumeixin l'excés de participació en el capital o en els drets de vot.

7. La denegació o alteració injustificades de l'accés de tercers a instal·lacions de xarxa en els casos que regulen aquesta Llei i les normes de desplegament.

8. L'incompliment de les instruccions impartides per l'Administració competent, inclosa la Comissió Nacional d'Energia, o l'operador del sistema en l'àmbit de les seves funcions, quan en resulti un perjudici rellevant per al funcionament del sistema.

9. L'incompliment reiterat de les obligacions d'informació establertes en el paràgraf primer, apartat 5, de l'article 61.

10. La negativa a admetre inspeccions o verificacions reglamentàries o acordades en cada cas per l'Administració competent, inclosa la Comissió Nacional d'Energia, o l'obstrucció a la seva pràctica.

11. L'incompliment reiterat dels índexs objectius de qualitat del servei i la no elaboració dels plans de millora de la qualitat del servei que estableix l'article 48.2 d'aquesta Llei.

12. La interrupció o suspensió del subministrament sense que es donin els requisits legals o reglamentaris establerts o fora dels casos previstos legalment o reglamentàriament.

13. Les accions o omissions que suposin incompliment de les mesures establertes pel Govern en aplicació del que preveu l'article 10 d'aquesta Llei pels qui realitzen activitats establertes en aquesta.

14. La negativa a subministrar energia elèctrica a nous usuaris sense que hi hagi motius que ho justifiquin.

15. Qualsevol manipulació fraudulenta tendent a alterar el preu de l'energia elèctrica o el mesurament de les quantitats subministrades.

16. L'incompliment, per part del titular de les instal·lacions, de l'obligació de mantenir les instal·lacions en adequades condicions de conservació i idoneïtat tècnica, seguint, si s'escau, les instruccions impartides per l'Administració competent i per l'operador del sistema i gestor de la xarxa de transport o pels gestors de les xarxes de distribució, segons correspongui, i els procediments d'operació del sistema, quan aquest incompliment posi en risc la garantia de subministrament o en perill manifest a les persones, els béns o al medi ambient.

17. L'incompliment continuat, per part dels obligats a això de conformitat amb la normativa vigent, de l'obligació de gestionar les verificacions dels equips de mesura.

18. L'incompliment per part de les empreses distribuïdores o transportistes de l'obligació de realitzar les connexions de servei i la connexió de nous subministraments o ampliació dels existents que se'ls plantegin a les zones en què operen, quan així sigui exigible de conformitat amb la normativa aplicable.

19. La realització d'activitats incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei o la construcció, ampliació, explotació, modificació, transmissió o tancament d'instal·lacions afectes a aquestes sense la necessària concessió o autorització administrativa o l'incompliment de prescripcions i condicions d'aquestes quan es posi en risc la garantia de subministrament o perill manifest a les persones, els béns o el medi ambient.

20. La reducció, sense autorització, de la capacitat de producció o de subministrament d'energia elèctrica.

21. La no presentació d'ofertes de compra o venda, no merament ocasional o aïllada, pels subjectes obligats a això en el mercat de producció.

22. L'incompliment per part de l'operador del sistema de les obligacions que li corresponen segons l'article 34.2 d'aquesta Llei, llevat que expressament s'hagin tipificat com a greus.

23. L'incompliment per part dels gestors de la xarxa de distribució de les obligacions per reglament establertes en l'exercici de la seva funció, llevat que expressament s'hagi tipificat com a greu.

24. L'incompliment per part dels distribuïdors o dels comercialitzadors de l'obligació de posar en pràctica els programes de gestió de la demanda aprovats per l'Administració.

25. L'incompliment per part dels operadors dominants de les restriccions imposades a la normativa vigent.

26. L'incompliment per part dels agents que actuïn com a representants de la prohibició d'actuar simultàniament per compte propi i per compte d'altri.

27. La utilització d'instruments, aparells o elements que posin en risc la seguretat sense complir les normes i les obligacions tècniques que hagin de reunir els aparells i les instal·lacions afectes a les activitats objecte d'aquesta Llei quan comportin perill o dany greu per a persones, béns o per al medi ambient.

28. Qualsevol altra actuació en el subministrament o consum d'energia elèctrica que suposi una alteració percentual de la realitat del que s'ha subministrat o consumit superior al 15 per 100 i sempre que aquesta suposi una alteració superior a 300.000 euros.

b) Igualment, són infraccions molt greus les infraccions greus de l'article següent quan durant els tres anys anteriors a la seva comissió hagi estat imposada a l'infractor una sanció ferma pel mateix tipus d'infracció.»

Seixanta-tres. L'article 61 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, queda redactat de la manera següent:

«a) Són infraccions greus les conductes tipificades a l'article anterior quan, per les circumstàncies concurrents, no es puguin qualificar de molt greus i, en particular:

1. L'incompliment per part dels subjectes obligats de conformitat amb el que disposa aquesta Llei en les normes de desplegament de l'obligació de fer auditories externes en els casos en què així estigui exigint.

2. L'aplicació irregular de preus, tarifes o peatges, de manera que es produeixi una alteració en el preu superior al 10% i sempre que aquesta suposi una alteració superior a 30.000 euros, les alteracions inferiors es consideren infracció lleu.

3. Qualsevol altra actuació en el subministrament o el consum d'energia elèctrica, que suposi una alteració percentual de la realitat del que s'ha subministrat o consumit superior al 10 per 100 i sempre que aquesta suposi una alteració superior a 30.000 euros.

4. L'incompliment de les instruccions impartides per l'Administració competent o per l'operador del sistema en l'àmbit de les seves funcions, quan no en resulti un perjudici rellevant per al funcionament del sistema.

5. L'incompliment de totes les obligacions de remissió d'informació que derivin de l'aplicació de la normativa vigent o resultin del requeriment previ per part de l'Administració, inclosa la Comissió Nacional d'Energia, o de l'operador del sistema o de l'operador del mercat, en l'àmbit de les seves funcions. Així mateix, es considera infracció greu l'incompliment per part dels subjectes del sistema de les seves obligacions d'informació o comunicació a altres subjectes del sistema. També es considera infracció greu la no remissió de la informació en la forma i dins el termini que sigui exigible.

També és infracció greu l'incompliment reiterat de la remissió d'informació a què es refereix l'article 28 del Reial decret llei 6/2000, de 23 de juny.

6. L'incompliment per part dels subjectes obligats a això de conformitat amb la normativa vigent, dels índexs de qualitat del servei a què es refereix l'article 48.2 d'aquesta Llei o de les condicions de qualitat i continuïtat del servei.

7. L'incompliment reiterat per part de l'empresa subministradora d'aplicar els descomptes corresponents als consumidors afectats per interrupcions en les condicions previstes en la normativa d'aplicació.

8. El retard injustificat en el començament de la prestació del servei a nous usuaris.

9. Els incompliments tipificats en els números 16 i 19 de l'article anterior quan no hi concorrin les circumstàncies de risc de garantia del subministrament o perill o dany greu per a les persones, béns o medi ambient.

10. La no presentació d'ofertes de compra o venda pels subjectes que hi estiguin obligats en el mercat de producció.

11. L'incompliment per part de l'operador del mercat de les obligacions que li corresponen segons l'article 33 d'aquesta Llei, llevat que expressament s'hagin tipificat com a molt greus.

12. L'incompliment per part de l'operador del sistema i el gestor de la xarxa de transport de les obligacions establertes per reglament en el desenvolupament, l'ampliació, el manteniment i la millora de la xarxa de transport d'energia elèctrica, llevat que expressament s'hagi tipificat com a molt greu.

13. L'incompliment, per part dels titulars d'instal·lacions de règim especial que hi estiguin obligats, de l'obligació de posar a disposició de l'operador del sistema, en temps real i pel que fa als desglossaments dels programes de les unitats físiques, la mateixa informació requerida en els procediments d'operació per als grups hidràulics de producció.

14. L'incompliment, per part dels distribuïdors o comercialitzadors, de l'obligació de permetre l'accés, de mantenir una base de dades de tots els punts de subministrament connectats a les seves xarxes i a les xarxes de transport de la seva zona, així com de dotar-se dels sistemes informàtics necessaris que permetin la consulta de les dades del registre de punts de subministrament i la recepció i validació informàtica de sol·licituds i comunicacions amb els consumidors i comercialitzadors d'energia.

15. L'incompliment reiterat i injustificat dels terminis establerts per a les comunicacions amb els comercialitzadors i clients, i per portar a terme el canvi de subministrador.

16. L'incompliment reiterat per part dels comercialitzadors dels requisits de contractació i apoderament amb els clients.

17. L'incompliment per part dels responsables del punt de mesura de disposar dels equips de mesura i control necessaris, així com d'impedir l'accés per a la lectura i la verificació de les instal·lacions als encarregats de la lectura.

18. L'incompliment per part dels que hi estiguin obligats per la normativa vigent de la instal·lació dels equips de mesures i concentradors necessaris per al correcte funcionament del sistema, així com de la remissió de la informació o, si s'escau, la seva posada a disposició als destinataris als quals estan obligats a remetre'ls-hi.

19. L'incompliment de les obligacions de disponibilitat d'unitats de producció en cada període de programació.

20. L'incompliment de les obligacions resultants de l'aplicació del sistema de preus, tarifes, tarifes d'últim recurs i peatges, o dels criteris de recaptació quan no tinguin la consideració de molt greu d'acord amb l'article anterior. En tot cas s'entén com a incompliment de les obligacions del sistema tarifari la falta o el retard en el pagament de les quantitats a què donin lloc les liquidacions o en l'ingrés de les quotes, la declaració indeguda d'ingressos i costos i les declaracions efectuades fora del termini establert, quan no tinguin la consideració de molt greu conforme a l'article anterior.

21. L'incompliment de les mesures de seguretat, tot i que no suposin un perill manifest per als béns.

b) Igualment, són infraccions greus les infraccions lleus de l'article següent quan durant l'any anterior a la seva comissió hagi estat imposada a l'infractor una sanció ferma pel mateix tipus d'infracció.»

Seixanta-quatre. L'article 62 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, queda redactat de la manera següent:

«Són infraccions lleus:

1. L'incompliment per part dels subjectes que hi estiguin obligats de les seves obligacions en relació amb la formalització dels contractes de subministrament.

2. L'incompliment de les obligacions derivades de les regles del mercat o dels procediments d'operació, que no tinguin la consideració d'infracció de conformitat amb els articles 60 o 61 d'aquesta Llei, quan d'aquest incompliment derivi perjudici per al funcionament del mercat o del sistema elèctric.

3. L'incompliment injustificat dels terminis establerts per a les comunicacions amb els comercialitzadors i clients i per portar a terme el canvi de subministrador.

4. L'incompliment per part dels comercialitzadors dels requisits de contractació i apoderament amb els clients.

5. L'incompliment per part dels comercialitzadors i distribuïdors de qualsevol requisit d'informació exigible en les seves factures.

6. L'incompliment de les obligacions d'informació a què es refereix l'article 28 del Reial decret llei 6/2000, de 23 de juny, quan no tinguin la consideració de greu conforme a l'article anterior.

Constitueixen infraccions lleus les infraccions de preceptes d'obligada observança compreses en aquesta Llei i en les seves normes de desplegament que no constitueixin infracció greu o molt greu, conforme al que disposen els dos articles anteriors.»

Seixanta-cinc. Es modifica l'apartat 1 de l'article 64, que queda redactat de la manera següent:

«1. Les infraccions tipificades en els articles anteriors són sancionades:

Les infraccions molt greus, amb una multa de fins a 30.000.000 d'euros.

Les infraccions greus, amb una multa de fins a 6.000.000 d'euros.

Les infraccions lleus, amb una multa de fins a 600.000 euros.»

Seixanta-sis. S'afegeix un nou paràgraf al final de l'article 65, amb la redacció següent:

«El termini màxim per resoldre i notificar els expedients sancionadors tramitats de conformitat amb el procediment previst és d'un any.

A aquests efectes, en els casos en què la competència sigui de l'Administració General de l'Estat, la Comissió Nacional d'Energia ha de remetre l'expedient instruït i la proposta de sanció a l'òrgan competent per a la seva resolució amb un termini d'antelació mínim de dos mesos abans de la finalització del termini màxim per resoldre i notificar els expedients previstos en el paràgraf anterior.»

Seixanta-set. Es modifica el primer paràgraf de l'apartat 5 de la disposició addicional setena, que queda redactat de la manera següent:

«5. El percentatge de facturació per venda d'energia elèctrica afecte a la compensació, que als efectes de l'article 16.6 d'aquesta Llei té el caràcter de cost per diversificació i seguretat de proveïment, la determina el Govern i ha de ser, com a màxim, del 3,54 per 100 o el percentatge que correspongui en els peatges d'accés a les xarxes.»

Seixanta-vuit. La disposició addicional setzena és de la manera següent:

«Disposició addicional setzena. *Mecanismes de mercat que fomentin la contractació a termini.*

El Govern pot establir per la via reglamentària mecanismes de mercat que fomentin la contractació a termini d'energia elèctrica. Aquests mecanismes adquireixen la forma d'una emissió primària de certa quantitat d'energia elèctrica, equivalent a una potència determinada, en les condicions i durant el període de temps que s'especifiquin en l'emissió.

Aquesta emissió primària d'energia l'han de fer per els productors d'energia elèctrica que tinguin la condició d'operadors dominants en el sector elèctric.

El Govern ha de fixar per reglament les condicions i el procediment de funcionament i participació en aquesta emissió primària d'energia elèctrica, que ha de ser pública, transparent i no discriminatòria.»

Seixanta-nou. Les disposicions addicionals dissetena, divuitena i dinovena es redacten de la manera següent:

«Disposició addicional dissetena. *Meritació d'interessos en el cas de falta d'ingrés pels agents del sistema elèctric de les quotes amb destins específics.*

En el cas que els agents del sistema elèctric als quals correspongui fer l'ingrés de les quotes amb destins específics de conformitat amb el que disposa l'article 6.5 del Reial decret 2017/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i es regula el procediment de liquidació dels costos de transport, distribució i comercialització a tarifa, dels costos permanents del sistema i dels costos de diversificació i seguretat de proveïment o la norma que ho substitueixi, no compleixin l'obligació d'ingressar les quantitats que els corresponguin, començaran a meritjar automàticament interessos de demora, que són equivalents a l'interès legal del diner incrementat en 1,5 punts.

A aquests efectes, la Comissió Nacional d'Energia els ha de requerir, immediatament després de transcorregut el termini per fer el pagament, perquè

procedeixin a l'ingrés dels imports corresponents, sense perjudici de la meritació automàtica dels interessos a partir de l'endemà de la finalització del període establert per al pagament.

Queda exceptuada del que disposen els apartats anteriors la taxa aplicable a la prestació de serveis i realització d'activitats per la Comissió Nacional d'Energia en relació amb el sector elèctric, que es regeix per la seva normativa específica.

S'autoritza el ministre d'Indústria, Turisme i Comerç per dictar les disposicions que siguin necessàries en desplegament i compliment del que estableix la present disposició addicional.

Disposició addicional divuitena. *Meritació d'interessos en el cas de manca de pagament pels agents del sistema elèctric de les liquidacions.*

En el cas que els agents del sistema elèctric als quals correspongui efectuar pagaments per liquidacions de conformitat amb el que disposa l'article 8 del Reial decret 2017/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i es regula el procediment de liquidació dels costos de transport, distribució i comercialització a tarifa, dels costos permanents del sistema i dels costos de diversificació i seguretat de proveïment o norma que ho substitueixi, no compleixin l'obligació d'ingressar dins el termini les quantitats que els corresponguin, es comencen a meritjar, sense necessitat de requeriment previ, interessos de demora, que són equivalents a l'interès legal del diner incrementat en 1,5 punts.

S'autoritza el ministre d'Indústria, Turisme i Comerç per dictar les disposicions que siguin necessàries en desplegament i el compliment del que disposa aquesta disposició addicional.

Disposició addicional dinovena. *Capacitat jurídica dels subjectes del Mercat Ibèric de l'Electricitat.*

1. Des de la data en què entri en vigor el Conveni internacional relatiu a la constitució del Mercat Ibèric de l'Energia Elèctrica entre el Regne d'Espanya i la República Portuguesa, d'1 d'octubre de 2004, es reconeix capacitat als subjectes del sector elèctric portuguès d'actuar en els mercats d'energia elèctrica previstos en l'esmentat conveni, sempre que estiguin compresos dins l'article 3, i d'acord amb la normativa vigent a Espanya.

2. S'habilita el Govern perquè, mitjançant reial decret i una vegada hagi entrat en vigor el Conveni internacional relatiu a la constitució del Mercat Ibèric de l'Energia Elèctrica entre el Regne d'Espanya i la República Portuguesa, signat l'1 d'octubre de 2004, pugui establir el règim jurídic al qual s'ha de subjectar l'actuació dels diferents subjectes, per a la realització d'operacions de compravenda en els mercats d'energia elèctrica previstos en el conveni esmentat.

3. Els agents que actuïn per compte d'altres subjectes del Mercat Ibèric de l'Energia Elèctrica, d'acord amb la normativa que els sigui aplicable, tenen la consideració de representants als efectes de la seva actuació en els mercats d'energia elèctrica que integren el Mercat Ibèric i, en conseqüència, tenen la condició de subjectes als efectes de l'article 9.

L'acreditació de la condició de representant s'ha de fer mitjançant la presentació del corresponent poder notarial.

Els agents que actuïn com a representants no poden actuar simultàniament per compte propi i per compte d'altri.

S'entén que un representant actua per compte propi quan participi de forma directa o indirecta en més d'un 50 per cent del capital de la societat que representa.»

Setanta. Es modifica l'apartat 1 de la disposició addicional vintena en els termes següents:

«1. El Govern, amb l'informe previ de la Comissió Delegada per a Assumptes Econòmics, amb caràcter excepcional, pot aprovar plans de viabilitat extraordinaris per a les societats titulars d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica que demostrin especials dificultats financeres fins al punt de poder posar en perill el desenvolupament normal de les activitats de l'empresa.

Aquests plans de viabilitat extraordinaris es consideren costos permanents de funcionament del sistema als efectes del que preveu l'article 16.5 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, i s'inclouen com a tals per al càlcul de la tarifa elèctrica mitjana o de referència establerta al Reial decret 1432/2002, de 27 de desembre.»

Setanta-u. S'hi afegeixen les disposicions addicionals vint-i-dosena, vint-i-tresena, vint-i-quatrena i vint-i-cinquena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional vint-i-dosena. *Terminis de resolució de conflictes en relació amb la gestió de les xarxes.*

Les reclamacions administratives contra un gestor de xarxa de transport o de distribució es poden presentar davant l'organisme responsable de la resolució d'aquestes, el qual ha d'emetre una decisió en el termini dels dos mesos següents a la recepció de la reclamació. Aquest termini es pot prorrogar per dos mesos si l'organisme responsable sol·licita informació addicional. Es pot prorrogar per més temps amb el consentiment del reclamant.

Disposició addicional vint-i-tresena. *Creació d'una unitat orgànica específica a la societat Red Eléctrica de España, SA.*

Per a l'exercici de les funcions corresponents a l'operador del sistema i gestor de la xarxa de transport, definides a l'apartat 2 de l'article 34, l'empresa Red Eléctrica de España, S. A., ha de procedir a la creació, dins de la seva estructura, d'una unitat orgànica específica que exerceix en exclusiva les funcions d'operador del sistema elèctric i gestor de la xarxa de transport amb l'adequada separació comptable i funcional, donant compliment als criteris establerts a l'article 14 d'aquesta Llei, respecte a la resta d'activitats de l'empresa.

El director executiu de la unitat orgànica específica a què es refereix el paràgraf anterior és nomenat i cessat pel Consell d'Administració de la societat Red Eléctrica de España, S. A., amb el vistiplau del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç.

El personal de la Unitat que exerceixi les funcions de gestor tècnic del sistema ha de subscriure el codi de conducta a què fa referència l'article 14 d'aquesta Llei garantint la seva independència respecte a la resta d'activitats desenvolupades pel grup empresarial.

Disposició addicional vint-i-quatrena. *Subministrament d'últim recurs.*

A partir de l'1 de gener de 2009, queda suprimit el sistema tarifari integral i s'estableixen les tarifes d'últim recurs.

A partir de l'1 de gener de 2010, només poden continuar acollits a tarifa d'últim recurs els consumidors amb subministraments en baixa tensió.

A partir de l'any 2011 es poden acollir a tarifes d'últim recurs els consumidors d'energia elèctrica la potència contractada dels quals sigui inferior a 50 kW.

S'autoritza el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç a modificar el límit de potència establert en el paràgraf anterior si així ho recomanen les condicions del mercat en relació amb els consumidors de baixa tensió.

Així mateix el Govern pot determinar els preus que han de pagar els consumidors que transitòriament no disposin d'un contracte de subministrament en vigor amb un comercialitzador.

S'habilita el Govern a avançar els terminis establerts en aquesta disposició addicional.

Disposició addicional vint-i-cinquena. *Pla de foment de les energies renovables.*

El Govern ha de modificar el Pla de foment de les energies renovables per adequar-lo als objectius que ha establert sobre això la Unió Europea del 20% per a 2020, mantenint el compromís que aquest pla establia del 12% per a 2010. Aquests objectius s'han de tenir en compte en la fixació de les primes a aquest tipus d'instal·lacions.»

Setanta-dos. Es modifica l'apartat 3 de la disposició transitòria novena, que queda redactada de la manera següent:

«3. Sense perjudici del que preveu l'article 13.4 d'aquesta Llei, els contractes que, tenint per objecte intercanvis intracomunitaris i internacionals d'energia elèctrica a llarg termini, hagin estat subscrits per Red Eléctrica de España, S. A., amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, mantenen la seva vigència fins que se'n produeixi l'extinció.

L'energia que tingui el seu origen en aquests contractes s'ha de retribuir al preu i en les condicions que s'hi preveuen i s'ha d'integrar al mercat de producció d'energia elèctrica en les condicions que s'estableixin per reglament.»

Setanta-tres. Se suprimeixen les disposicions transitòries dotzena i tretzena.

Setanta-quatre. S'hi afegeix una nova disposició transitòria dinovena amb la redacció següent:

«Disposició transitòria dinovena. *Retribució de l'operador del mercat.*

En funció de la conformació del mercat ibèric de l'electricitat i fins a la culminació del procés d'integració del OMEL-OMIP, sense perjudici del que estableix l'article 16, apartat 9, una part de la retribució de l'operador del mercat pot tenir la consideració de cost permanent de funcionament del sistema.

La seva quantia ha de ser establerta pel Govern amb caràcter anual.

Així mateix, els preus a què es refereix l'article 16.9 poden ser fixats transitòriament pel Govern.»

Disposició addicional primera. *Modificació de l'article 57 de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, d'energia nuclear.*

Es modifica el primer paràgraf de l'article 57 de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, d'energia nuclear, i l'esmentat paràgraf queda amb la redacció següent:

«En el cas d'instal·lacions nuclears, la cobertura exigible, d'acord amb l'article 55 d'aquesta Llei, és

de 700 milions d'euros. No obstant això, el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç pot imposar un altre límit, no inferior a 30 milions d'euros, quan es tracti de transports de substàncies nuclears o de qualsevol altra activitat, el risc de les quals, segons el parer del Consell de Seguretat Nuclear, no requereixi una cobertura superior. Aquestes xifres poden ser modificades pel Govern, a proposta del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, per tenir en compte l'evolució dels convenis internacionals subscrits per l'Estat espanyol i el transcurs del temps o la variació de l'índex de preus al consum per mantenir el mateix nivell de cobertura.»

Disposició addicional segona. *Modificació de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, d'energia nuclear.*

S'introdueix una disposició addicional (nova) a la Llei 25/1964, de 29 d'abril, d'energia nuclear, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional (nova). Responsabilitat civil nuclear per danys mediambientals.

1. Sense perjudici del que disposa aquesta Llei en relació amb la responsabilitat civil derivada de danys nuclears, els titulars d'instal·lacions nuclears i de transports de substàncies nuclears són responsables dels danys mediambientals nuclears produïts en el territori nacional que siguin conseqüència d'un alliberament accidental de radiacions ionitzants al medi ambient amb origen en les esmentades instal·lacions o transports, entesos aquests danys com els definits a l'apartat tercer d'aquesta disposició addicional. A aquest efecte, els titulars han de disposar d'una cobertura de risc de 700 milions d'euros, per bé que el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç pot imposar un altre límit, no inferior a 30 milions d'euros, quan es tracti de transports de substàncies nuclears o de qualsevol altra activitat, el risc de les quals, segons l'opinió del Consell de Seguretat Nuclear, no requereixi una cobertura superior.

2. Per fer front a aquesta responsabilitat, els titulars han d'ingressar en el compte específic de la Comissió Nacional d'Energia a què fa referència el punt 1.9 de l'annex I del Reial decret 2017/1997, de 26 de desembre, una prima de responsabilitat mediambiental amb la finalitat que la tarifa elèctrica garanteixi la cobertura indicada a l'apartat anterior, que és independent de la cobertura establerta en el primer paràgraf de l'article 57 d'aquesta Llei. L'import d'aquesta prima l'ha de fixar el Govern, a proposta del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

3. Els danys establerts a l'apartat primer d'aquesta disposició addicional comprenen les categories següents:

a) El cost de les mesures de restauració del medi ambient degradat, excepte si la degradació és insignificant, si aquestes mesures han estat efectivament adoptades o ho han de ser.

b) El lucre cessant directament relacionat amb un ús o gaudi del medi ambient que resulti d'una degradació significativa d'aquest.

c) El cost de les mesures preventives i qualsevol pèrdua o dany causat per les mesures.

A aquests efectes s'entén per:

«Mesures de restauració»: totes les mesures raonables aprovades pel Ministeri de Medi Ambient, amb l'informe previ del Consell de Seguretat Nuclear, i que tendeixin a restaurar o restablir els elements danyats o destruïts del medi ambient o a

introduir, quan això sigui raonable, l'equivalent d'aquests elements al medi ambient.

«Mesures preventives»: totes les mesures raonables adoptades per qualsevol persona, després que hagi tingut lloc un accident nuclear o un succés que creï una amenaça greu i imminent de dany nuclear, per prevenir o reduir al mínim els danys nuclears esmentats anteriorment, subjectes a l'aprovació del Ministeri de Medi Ambient, amb l'informe previ del Consell de Seguretat Nuclear.

4. La reclamació als titulars de les instal·lacions i dels transports de la compensació pels danys establertes a l'apartat 3 s'exerceix davant la jurisdicció civil, i l'acció s'ha de dirigir conjuntament contra la Comissió Nacional d'Energia.

5. El dret a reclamar els danys mediambientals nuclears s'extingeix si no s'entaula la corresponent acció dins el termini de deu anys a comptar de la data en què es va produir l'emissió.

6. El Govern, en l'àmbit de les seves competències, ha de dictar les disposicions que siguin necessàries per a l'execució i el desenvolupament del que estableix aquesta disposició addicional.»

Disposició addicional tercera. *Constitució de les societats filials de Red Eléctrica de España, S. A.*

1. Red Eléctrica de España, S. A., ha de constituir una societat filial en què tingui la totalitat del capital social i a la qual corresponguin les funcions d'operador del sistema, gestor de la xarxa de transport i de transportista, que s'ha de fer amb l'aportació de tots els actius materials i personals que estiguin actualment dedicats a l'exercici d'aquestes activitats. Red Eléctrica de España, S. A., pot transmetre la seva denominació social a l'esmentada societat filial.

2. A la societat filial de Red Eléctrica de España, S. A., constituïda d'acord amb l'apartat 1 anterior se li han d'aplicar totes les disposicions de la Llei del sector elèctric i concordants relatives a l'operador del sistema i gestor de la xarxa de transport i li correspon el dret d'adquisició preferent establert a l'article 91 de la Llei 53/2002, de 30 de desembre. Pot participar en l'accionariat de la societat matriu qualsevol persona física o jurídica, sempre que la suma de la seva participació directa o indirecta en el capital d'aquesta societat no superi el cinc per cent del capital social ni exerceixi drets polítics per damunt del tres per cent. Aquestes accions no es poden syndicar a cap efecte. En el cas de subjectes que realitzin activitats en el sector elèctric i les persones físiques o jurídiques que, directament o indirectament, participin en el capital d'aquests amb una quota superior al cinc per cent, no poden exercir drets polítics a la societat responsable de l'operació del sistema per damunt de l'u per cent.

Red Eléctrica de España, S. A., no pot transmetre a tercers les accions d'aquesta filial que realitza activitats regulades.

Disposició addicional quarta. *Modificació del Reial decret llei 6/2000, de 23 de juny, de mesures urgents d'intensificació de la competència en mercats de béns i serveis.*

1. El paràgraf a) de l'apartat 2 de l'article 34 queda redactat en els termes següents:

«a) Generació i subministrament d'energia elèctrica.»

2. L'últim paràgraf de la disposició addicional tercera queda redactat en els termes següents:

«La Comissió Nacional d'Energia, amb l'acord previ del Consell de Reguladors del MIBEL, ha de fer

públic per mitjans telemàtics el llistat d'operadors dominants a què es refereix aquesta disposició addicional.»

Disposició addicional cinquena. *Supervisió del mercat elèctric.*

La Comissió Nacional d'Energia, en l'exercici de les funcions de supervisió que té encomanades, ha de remetre anualment un informe al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç analitzant el grau de desenvolupament de la competència en el mercat elèctric incloent-hi, si s'escau, propostes de reforma reguladora destinades a reforçar el grau de competència efectiva en el sector.

Disposició transitòria primera. *Creació de l'Oficina de Canvis de Subministrador.*

En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta disposició les empreses distribuïdores i comercialitzadores a què fa referència l'article 47 bis han de constituir la societat mercantil Oficina de Canvis de Subministrador.

Aquesta societat, amb l'autorització prèvia de la secretaria general d'Energia del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, ha d'iniciar la seva activitat abans que transcorrin sis mesos des de la publicació de la present disposició.

Disposició transitòria segona. *Subministrament a tarifa dels distribuïdors.*

1. Fins al moment d'entrada en vigor del mecanisme de subministrament d'últim recurs, continua en vigor el subministrament a tarifa que han de fer els distribuïdors en les condicions que s'estableixen en aquesta disposició transitòria.

Les tarifes d'aplicació als subministraments han de tenir en compte les especialitats que corresponguin.

El Govern ha d'establir una metodologia per al seu càlcul, que ha d'incloure, entre altres, el cost de producció d'energia elèctrica, els costos de transport i distribució d'energia elèctrica, els costos de comercialització, els costos permanents del sistema i els costos de diversificació i seguretat de proveïment.

2. El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, previ acord de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, ha de dictar les disposicions necessàries per a l'establiment de les tarifes. Les tarifes aprovades no inclouen els impostos que siguin aplicables.

3. El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha d'establir el mecanisme de traspàs de clients del sistema a tarifa al sistema de tarifa d'últim recurs que els correspongui.

4. Les empreses distribuïdores, mentre siguin responsables de dur a terme el subministrament a tarifa regulat en aquesta disposició transitòria, estan obligades a presentar ofertes econòmiques d'adquisició d'energia per la part d'energia necessària per al subministrament dels seus clients a tarifa no coberta mitjançant sistemes de contractació bilateral amb lliurament físic.

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha de regular la participació dels distribuïdors en els sistemes de contractació bilateral amb lliurament físic.

Les empreses distribuïdores, com a responsables de realitzar el subministrament a tarifa regulat en aquesta disposició transitòria, tenen dret al reconeixement per part de l'Administració d'una retribució regulada per l'exercici de la seva activitat dins el sistema elèctric. Aquesta retribució es calcula atenent els costos que es considerin necessaris per dur a terme l'activitat.

A aquests efectes, la facturació dels clients a tarifa l'han de cobrar les empreses que realitzin l'activitat de comercialització a tarifa i han de sotmetre les quantitats ingressades al procés de liquidacions d'activitats regulades de la Comissió Nacional d'Energia.

El cost d'adquisició d'energia elèctrica al mercat de producció d'electricitat en què incorrin aquestes empreses es considera cost liquidable i es calcula per a cada període de liquidació prenent com a referència l'energia adquirida en els mercats organitzats en què s'autoritzi la seva participació i el preu mitjà ponderat de les adquisicions corresponents al conjunt de comercialitzadores a tarifa que resulti en cada període.

5. Són obligacions de les empreses distribuïdores en relació amb el subministrament d'energia elèctrica a tarifa:

a) Atendre en condicions d'igualtat les demandes de nous subministraments elèctrics a tarifa en les zones en què operi l'empresa distribuïdora del seu grup empresarial i formalitzar els contractes d'acord amb el que estableix l'Administració.

b) Adquirir l'energia necessària per al desenvolupament de les seves activitats.

c) Facturar i cobrar el subministrament realitzat.

d) Aplicar als consumidors la tarifa que, de conformitat amb el que disposa l'Administració General de l'Estat, els correspongui.

e) Informar, si s'escau, els consumidors de la tarifa elèctrica més convenient per a ells.

f) Posar en pràctica els programes de gestió de la demanda aprovats per l'Administració.

g) Procurar fer un ús racional de l'energia.

h) Aplicar les mesures adequades de protecció del consumidor d'acord amb el que s'estableix per reglament.

i) Subministrar a l'Oficina de Canvis de Subministrador definida a l'article 47 bis de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, la informació que es determini per reglament.

j) Preservar el caràcter confidencial de la informació de la qual tingui coneixement en el desenvolupament de la seva activitat, quan de la seva divulgació puguin derivar problemes d'índole comercial, sense perjudici de l'obligació d'informació a les administracions públiques.

6. Les empreses distribuïdores en relació amb el subministrament d'energia elèctrica a tarifa tenen dret a:

a) Exigir que els equips de mesura dels usuaris reuneixin les condicions tècniques i de construcció que es determinin, així com el bon ús d'aquests.

b) Contractar l'adquisició o venda d'energia elèctrica en els termes previstos a la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, i les seves disposicions de desplegament.

c) Rebre la informació de l'Oficina de Canvis de Subministrador i les dades dels consumidors que es determini per reglament, relativa als canvis de subministrador.

d) Sol·licitar la verificació del bon funcionament dels equips de mesurament de subministraments i, si s'escau, reclamar les quanties que siguin procedents.

e) Accedir a les xarxes de transport i distribució en la forma que es determini per reglament.

Disposició transitòria tercera. *Adaptació dels estatuts i estructura orgànica de la societat Red Eléctrica de España, S. A.*

1. Abans que transcorri un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, Red Eléctrica de España, Sociedad Anónima, ha de constituir les societats filials a què es

refereix la disposició addicional cinquena d'aquesta Llei i procedir a l'adaptació dels seus estatuts i estructura orgànica al que disposa la disposició addicional vint-i-tresena, sobre creació d'una unitat orgànica específica, de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric.

Els aranzels de notaris, registradors mercantils i de la propietat corresponents als actes necessaris d'adaptació de l'estructura orgànica a l'exigència de separació d'activitats, així com els necessaris per a la constitució de les filials queden reduïts al 10 per 100.

2. Així mateix, abans que transcorrin sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, Red Eléctrica de España, Sociedad Anónima, ha de donar una solució als contractes que hagin estat subscrits amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, que eximeixi la societat de la responsabilitat de la seva gestió. Per això s'habilita Red Eléctrica de España, Sociedad Anónima, a cedir els drets d'aquests contractes a tercers amb l'autorització prèvia de la Secretaria General d'Energia del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

Disposició transitòria quarta. Règim transitori dels agents externs autoritzats.

Els agents externs que amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei hagin obtingut l'autorització administrativa i estiguin inscrits en el corresponent registre administratiu disposen d'un termini de sis mesos per adaptar la seva autorització i inscripció a la figura del comercialitzador. Durant aquest període els drets i les obligacions d'aquests subjectes són els establerts a la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, i les seves disposicions de desplegament per als comercialitzadors.

Disposició transitòria cinquena. Adaptació de les obligacions de separació d'activitats.

Les empreses i grups empresarials que, a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, duguin a terme activitats en el sector elèctric disposen d'un termini de sis mesos per adaptar-se al que disposa l'article 14 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric.

Disposició transitòria sisena. Noves funcions de Red Eléctrica de España, S. A., en els sistemes elèctrics insulars i extrapeninsulars.

En el termini de quatre mesos des de la publicació d'aquesta Llei, Red Eléctrica de España, SA, passa a exercir totes les funcions assignades a l'operador del mercat en relació amb la liquidació i comunicació dels pagaments i cobraments corresponents als sistemes elèctrics insulars i extrapeninsulars, així com la recepció de les garanties que, si s'escau, siguin procedents.

Disposició transitòria setena.

L'operador del sistema ha de remetre al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç una nova versió del procediment d'operació a què fa referència l'apartat 1 de l'article 21, en el termini màxim de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, sense perjudici d'ulteriors revisions i actualitzacions.

Disposició transitòria vuitena.

En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha d'elaborar, sobre la proposta de norma realitzada per la Comissió Nacional d'Energia segons el mandat de la

disposició addicional dotzena del Reial decret 1634/2006, de 29 de desembre, i amb la consulta prèvia a les comunitats autònomes, el mecanisme previst al subapartat d) de l'apartat 1 de l'article 16 d'aquesta Llei.

Disposició transitòria novena. Transmissió d'instal·lacions de transport.

A fi de donar compliment al que estableixen els articles 9 i 35.2 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, les empreses que a l'entrada en vigor d'aquesta Llei siguin titulars d'instal·lacions de transport han de transmetre les instal·lacions a Red Eléctrica de España, S. A., com a gestor de la xarxa de transport i transportista únic, en el termini màxim de tres anys des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

El preu de cada compravenda ha de ser acordat entre les parts i s'ha de basar en preus de mercat. En cas de discrepàncies a l'establiment d'aquest, les parts han de sol·licitar a la Comissió Nacional d'Energia el nomenament d'un àrbitre independent, que serà l'encarregat de la determinació del preu que serà vinculant per a les dues parts.

Els aranzels de notaris, registradors mercantils i de la propietat corresponents als actes necessaris per a la formalització de les compravendes anteriors queden reduïts al 10%.

Mentre no es materialitzi la transmissió de les instal·lacions de transport, les empreses titulars de les instal·lacions poden seguir exercint l'activitat, respecte a les instal·lacions de la seva propietat posades en servei o que hagin iniciat la tramitació de l'autorització administrativa prèvia amb anterioritat a l'1 de gener de 2007, i a aquests efectes els és aplicable el que disposa l'esmentada Llei 54/1997 per al transportista únic.

A les transmissions d'elements patrimonials derivades de l'aplicació d'aquesta norma els és aplicable el règim fiscal de les transmissions d'actius realitzades en compliment de disposicions de rang de llei de la normativa de defensa de la competència.

No obstant això, queden excloses de la transmissió les instal·lacions que siguin autoritzades pel Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, de conformitat amb el que disposa l'article 35.2.

Disposició derogatòria única. Derogació normativa.

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Llei.

Disposició final primera. Caràcter de la Llei.

Aquesta Llei té caràcter bàsic, d'acord amb el que estableix l'article 149.1.13 i 25 de la Constitució.

Disposició final segona. Entrada en vigor.

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,
Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 4 de juliol de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO